

Innkalling til instituttrådsmøte IF

Møtetid: onsdag 3. desember 2025 kl. 12:15

Stad: seminarrom 216, HF-bygget

Desse er kalla inn:

Frå gruppe A: Dagmar Haumann, Craig Grocott, Kjetil Berg Henjum, Eirik Hovden og Sigrid Ørevik.

Frå gruppe B: Alma Oftedal.

Frå gruppe C: Eleni K. Solstad.

Frå gruppe D: Mathilde Sanne, Tyler Hanssen og Liam Laurene Breian Langø.

Dersom nokon ikkje kan møta, må dei be vararepresentant om å stilla i staden for seg.

Sak 1 – Godkjenning av innkalling og sakliste

Sak 2 – Godkjenning av referat frå møtet 22. oktober 2025

Referatet vart sendt ut med e-post 23. oktober 2025, og det har ikkje kome merknader.

Sak 3 – Orienteringssaker

- A) Nye retningslinjer for programstyret for lærarutdanningane (vedlegg)
- B) Tilsetjingssaker ved instituttet

Sak 4 – Strategiplanar for faga ved instituttet

Sjå det vedlagte saksframlegget.

Framlegg til vedtak: Instituttrådet godkjenner strategiplanane for faga 2026-2028, med dei justeringane som kom i rådsmøtet.

Sak 5 – Evaluering av ARK-prosessen og HMS-arbeidet ved instituttet i 2025

Saksframlegg er vedlagt. I tillegg blir instituttrådet invitert til å evaluera instituttkonferansen 25. november.

Framlegg til vedtak: Instituttrådet tek rapporten om ARK-prosessen og HMS-arbeidet ved instituttet til vitende.

Sak 6 – Økonomiske sparetiltak ved instituttet

Instituttrådet blir invitert til å drøfta det vedlagte notatet med framlegg til sparetiltak i driftsbudsjettet ved instituttet.

Sak 7 – ymse

Martin Paulsen,
instituttleiar

Arve Kjell Uthaug,
administrasjonssjef

Institutt for fremmedspråk , Universitetet i Bergen

Retningslinjer og mandat for programstyra ved IF

Retningslinjene vart reviderte av instituttrådet 22. oktober 2025.

Retningslinjene utfyller «Rammer for sammensetning og mandat for programstyrer ved HF», vedtekne av studiestyret ved fakultetet 9. mars 2017.

1. Mandat og oppgåver

Kvart fag ved Institutt for framandspråk har sitt eige programstyre (arabisk, engelsk, fransk, italiensk, japansk, kinesisk, russisk, spansk språk og latinamerikastudium, tysk). I tillegg til desse fag-programstyra har instituttet eit eige Programstyre for lærarutdanningane ved Institutt for framandspråk.

Programstyra har følgjande oppgåver:

- vedta og endra studie- og emneplanar på faget
- utvikla og revidera undervisningstilbodet på faget
- koma med framlegg om ekstern fagfelle som skal vurdere faget, og følgja opp rapportane frå den eksterne fagfellen
- koma med framlegg til eksamenssensorar på faget
- sjå til at undervisninga ved faget blir evaluert og kvalitetssikra i tråd med gjeldande retningslinjer ved UiB
- ta initiativ til utvekslingsavtalar og leggja til rette for studentmobilitet på faget
- syta for god informasjonsflyt til fagmiljø, institutt og studentar
- sikra eit godt læringsmiljø for studentane
- følgja opp andre studiesaker på faget

Programstyret for lærarutdanningane og emneplanar: Endringar i emneplanar som inngår i lærarutdanningane, skal leggjast fram til drøfting i programstyret for lærarutdanningane, men det er likevel det aktuelle fag-programstyret som vedtek endringar i emneplanane. Dette gjeld òg emneplanane for fagdidaktiske emne på eit fag. Dei einaste emneplanane som blir vedtekne av programstyret for lærarutdanningane, er emneplanane for *tverrfaglege* emne som inngår i lærarutdanningane. Same programstyre har òg ansvaret for oppfølging, evaluering og kvalitetssikring av desse tverrfaglege emna. UUI vedtek emneplanar for tverrfaglege emne som ikkje inngår i lærarutdanningane.

Programstyret for lærarutdanningane og studieplanar: Programstyret for lærarutdanningane vedtek studieplanane for lærarutdanningsprogram ved instituttet (inkl. lektorprogrammet, ulike evu-tilbod retta spesielt mot lærarar, o.a.). Programstyret har òg ansvaret for oppfølging, evaluering og kvalitetssikring av desse studieplanane.

2. Representasjon

Programstyret på eit fag består av alle fast tilsette i minst femti prosent stilling, og av studentrepresentantar. Studentrepresentantane vert utpeikte av instituttleiariar, eventuelt kan denne oppgåva delegerast til fagkoordinator, og for eitt år om gongen, og studentane skal utgjera minst 20 prosent av styret.

Alle mellombels tilsette på faget (timelærarar, stipendiatar, sendelektorar, etc.) har møterett, men ikkje røysterett. Det same gjeld for fast tilsette i lågare stillingsprosent enn femti.

Programstyra for dei ulike faga ved instituttet er dermed sett saman slik (per hausten 2025):

- Arabisk: 3 fast vitenskapleg tilsette og 1 student
- Engelsk: 15 fast vitenskapleg tilsette og 4 studentar
- Fransk: 4 fast vitenskapleg tilsette og 1 student
- Italiensk: 2 fast vitenskapleg tilsette og 1 student
- Japansk: 3 fast vitenskapleg tilsette og 1 student
- Kinesisk: 4 fast vitenskapleg tilsette og 1 student
- Russisk: 3 fast vitenskapleg tilsette og 1 student
- Spansk språk og latinamerikastudium: 6 fast vitenskapleg tilsette og 2 studentar
- Tysk: 4 fast vitenskapleg tilsette og 1 student
- Programstyret for lærarutdanningane: 11 fast vitenskapleg tilsette (dvs. dei 7 fast tilsette fagdidaktikarane på engelsk, fransk, spansk og tysk pluss éin representant frå kvart av disiplinfaga engelsk, fransk, spansk og tysk). I tillegg har programstyret 3 studentrepresentantar. Instituttleiariar peikar ut studentrepresentantar og representantar frå disiplinfaga.

3. Sakshandsaming og møtepraksis

Møta i programstyra er opne.

Fagkoordinator er leiar for programstyret og kallar inn til og leier møta. Studiekonsulent for faget er sekretær (utan røysterett) og skriv referat. På programstyret for lærarutdanningane peikar instituttleiariar ut ein av fagdidaktikarane som leiar, og administrasjonen stiller sekretær som skriv referat.

Innkallingane skal sendast ut minst tre dagar før møtet. Sakspapir kan ettersendast eller leggjast fram i møtet om nødvendig. Rutinane for saksbehandling, møteleiing, referat m.m. følgjer dei normalreglane som universitetsstyret har fastsett.

Eit møte er vedtaksført når meir enn halvparten av medlemmane er til stades og røystar. Ved likt stemmetal, avgjer leiaren av programstyret med dobbeltrøyst.

Institutt for fremmedspråk

Retningslinjer og mandat for programstyra ved IF

Vedtekne av instituttrådet 20. september 2023.

Retningslinene utfyller «Rammer for sammensetning og mandat for programstyrer ved HF», vedtekne av studiestyret ved fakultetet 9. mars 2017. Retningslinene nedanfor er oppdaterte administrativt 8.12.2022, og deretter justerte av instituttrådet 20. september 2023 og 18. oktober 2023. Redaksjonelle justeringar er gjort 26.2.2024.

1. Mandat og oppgåver

Kvart fag ved Institutt for framandspråk har sitt eige programstyre (arabisk, engelsk, fransk, italiensk, japansk, kinesisk, russisk, spansk språk og latinamerikastudium, tysk). I tillegg til desse fag-programstyra har lektorprogrammet for framandspråk ([MAHF-LÆFR \(/nb/studier/MAHF-L%C3%86FR\)](#)) eit eige programstyre.

Programstyra har følgjande oppgåver:

- vedta og endra studie- og emneplanar på faget
- utvikla og revidera undervisningstilbodet på faget
- koma med framlegg om ekstern fagfelle (programsensor) for faget, og følgja opp rapportane frå den eksterne fagfellen
- sjå til at undervisninga ved faget vert evaluert og kvalitetssikra i tråd med gjeldande retningslinjer ved UiB
- ta initiativ til utvekslingsavtalar og leggja til rette for studentmobilitet på faget
- syta for god informasjonsflyt til fagmiljø, institutt og studentar
- sikra eit godt læringsmiljø for studentane
- følgja opp andre studiesaker på faget

Endringar i emneplanar som inngår i lektorprogrammet, skal leggjast fram til drøfting i programstyret for lektorprogrammet, men det er det aktuelle fag-programstyret som gjer *vedtak* om endringar av emneplanar.

Programstyret for lektorprogrammet i framandspråk følgjer opp evaluering og kvalitetssikring av og vedtek studieplanen for lektorprogrammet og emneplanar for tverrfaglege tilbod som er tilbodne som ein del av lektorprogrammet.

Programstyret for faget vedtek altså studieplanane på sitt fag og alle emneplanane som høyrer til faget (men ikkje tverrfaglege emne). Programstyret for lektorprogrammet vedtek studieplanen for lektorprogrammet og emneplanar for tverrfaglege emne som er ein del av lektorprogrammet. UUI vedtek

emneplanar for alle andre tverrfarglege emne ved instituttet.

2. Representasjon

Programstyret på eit fag består av alle fast tilsette i minst femti prosent stilling, og av studentrepresentantar. Studentrepresentantane vert utpeikte av instituttleiariar, eventuelt kan denne oppgåva delegerast til fagkoordinator, og for eitt år om gongen, og studentane skal utgjera minst 20 prosent av styret.

Alle mellombels tilsette på faget (timelærarar, stipendiatar, sendelektorar, etc.) har møterett, men ikkje røysterett. Det same gjeld for fast tilsette i lågare stillingsprosent enn femti.

Programstyra for dei ulike faga ved instituttet er dermed sett saman slik (per hausten 2024):

- Arabisk: 2 fast vitenskapleg tilsette og 1 student
- Engelsk: 16 fast vitenskapleg tilsette og 4 studentar
- Fransk: 4 fast vitenskapleg tilsette og 1 student
- Italiensk: 2 fast vitenskapleg tilsette og 1 student
- Japansk: 3 fast vitenskapleg tilsette og 1 student
- Kinesisk: 4 fast vitenskapleg tilsette og 1 student
- Russisk: 3 fast vitenskapleg tilsette og 1 student
- Spansk språk og latinamerikastudium: 7 fast vitenskapleg tilsette og 2 studentar
- Tysk: 4 fast vitenskapleg tilsette og 1 student
- Programstyret for lektorutdanninga: 9 fast vitenskapleg tilsette (dvs. 7 fast tilsette fagdidaktikarane på engelsk, fransk, spansk og tysk plus 1 representant frå disiplinfaget engelsk og 1 representant frå dei andre disiplinfaga). Instituttleiariar peikar ut dei vitenskapleg tilsette medlemmane. I tillegg har programstyret 3 studentrepresentantar.

3. Saksbehandling og møtepraksis

Møta i programstyra er opne.

Fagkoordinator er leiar for programstyret og kallar inn til og leier møta. Studiekonsulent på faget er sekretær (utan røysterett) og skriv referat. På programstyret for lektorutdanninga er studieleiar sekretær, og instituttleiar peikar ut leiar av dette programstyret.

Innkallingane skal sendast ut minst tre dagar før møtet. Sakspapir kan ettersendast eller leggjast fram i møtet om nødvendig. Rutinane for saksbehandling, møteleiing, referat m.m. følgjer dei normalreglane som universitetstyret har fastsett.

Møtet er vedtaksført når meir enn halvparten av medlemmane er til stades og røystar. Ved likt stemmetal, avgjer leiaren av programstyret med dobbeltrøyst.

Sak 4: Strategiar for fagmiljøa ved instituttet

Institutttrådsmøte 3. desember 2025

Institutt for framandspråk

Universitetet i Bergen

Instituttleiinga inviterer med denne saka instituttrådet til å diskutere utkast til strategiar for dei ulike faga ved instituttet. Instituttrådet slutta i møtet 28. mai opp om planane om å etablere eigne strategiar for alle faga ved instituttet. Dette har vorte følgt opp gjennom hausten gjennom ei bestilling frå instituttleiinga til fagmiljøa og i eigne møte mellom instituttleiinga og programstyra for dei ulike faga. Denne bestillinga gikk ut til fagmiljøa på epost i august.

OM STRATEGIPLANANE

Tanken om strategiplanar for kvart einskild fag vart diskutert i instituttrådet 28. mai som eit tiltak for å sikre tilsette sin medverknad på sin arbeidskvardag og er tenkt som eit verkemiddel for å sikre fagmiljøa sin påverknad på faga si utvikling, særleg når det gjeld studieporteføljen. Tanken er at dei skal utarbeidast av faga i samarbeid med instituttleiinga og at det er instituttrådet som til slutt skal vedta dei. For å lette arbeidet føreslår eg nokre rammer som alle strategiane bør rette seg etter:

- Strategiane bør ikkje vere lenger enn tre sider.
- Dei bør gjelde for tre år, perioden 2026-2028.
- Dei bør seie noko om faget sine tankar om utvikling av studieporteføljen. Det er viktig at dette arbeidet tar innover seg dei undervisningsressursane faget har. Kva tiltak vil faget prioritere dersom undervisningsomfanget må reduserast? Har faget planar eller ønskje om nye vidareutdanningstilbod?
- Dei bør seie noko om faget sine prioriteringar for framtidige tilsettingar. Fokus bør vere på *kva type* stilling faget vil prioritere dersom det skulle opne seg ein moglegheit for tilsetting. Dette gjeld både faste tilsettingar og rekrutteringsstillingar.

Dialogmøtet er første møtepunkt for diskusjon av dette. Instituttleiinga ønskjer å få tilsendt utkast til fagstrategi innan 1. november 2025. Målsetnaden er at alle fagstrategiane skal vedtakast i institutttrådsmøtet 3. desember.

1. november var frist for innsending av fagstrategiar. Instituttleiinga ønskjer no å diskutere desse utkasta med instituttrådet. Vi ser at fagstrategiane er så ulike at det kan vere prematurt å vedta dei i endeleg form per no, men at det kan vere på sin plass å gi tilbakemeldingar på dei, som grunnlag for eit vedtak i neste institutttrådsmøte.

Fagstrategi Arabisk 2025-2028

Arabisk er et viktig fag for de titusener av nordmenn som har arabisk som morsmål, hjemmespråk, førstespråk, andrespråk, liturgisk språk og kulturspråk. Arabisk er også et viktig språk for nordmenn med eller uten tidligere kjennskap til arabisk for å kunne jobbe og samhandle med arabisktalende innvandrere og nordmenn, og forstå den arabiske og islamske verden, det være seg i næringslivet, inkluderingssektoren, forsvar, politi, diplomati, NGOer og organisasjoner.

Arabiskprogrammet ved IF/UiB tilbyr intensiv språkundervisning fra null opp til et mellomnivå. Programmet gir studentene kompetanse i faglige verktøy til å kunne lære seg arabisk videre på egenhånd. Faget inneholder også betydelige akademiske komponenter, integrert i språkkurset, som sosiolingvistikk, bruk av fagets verktøy og KI samt noe litteraturhistorie og innsikt i ulike historiske og religiøse sjangre. Hovedprofilen er likevel rettet mot moderne standardarabisk og med en vekt på det tekstuelle.

Arabisk var igjennom en omfattende re-designprosess 2023-2024. Faget fikk positiv omtale i studiekvalitetsmeldingen fra Det humanistiske fakultet for 2024/2025 (Sak 31/25) for å ha rettet opp alle mangler fra det gamle programmet og positiv omtale for den nye og mer integrerte tilnærmingen med historie på AHKR og dermed som et godt eksempel på arbeidet med studieporteføljen ved fakultetet. Positiv omtale fikk også det nye obligatoriske utreisesemesteret med fokus på kommunikasjon og språk i felt. Faget hadde ikke opptak høst 2024, men startet med det nye programmet og med et nytt kull høst 2025. Det er generelt mye nytt som er planlagt for arabiskfaget i strategiperioden og generelt må dette først prøves ut før nye konkrete planer om endring kan legges.

Personell/ressurser

Arabiskfaget består pr. Høst 2025 av Ludmila Torlakova (fagkoordinator), Eirik Hovden og Peter Good. Fra vår 2027 pensjonerer Torlakova seg og blir ikke erstattet.

Faget er med i den tverrfaglige forskergruppen for arabisk, islam og Midtøstenstudier (ledet av Anne Bang ved AHKR). Anne Bang og Pelle Valentin Olsen er derfor tett tilknyttet faget, men ikke en del av undervisningen på BA-programmet. Fordi Hovden også har forskningskompetanse på før-moderne arabisk historie vil det være ønskelig å lage en time-bytte-avtale med AHKR slik at Hovden kan veilede på denne tematikken på BA og MA, og undervise førmoderne arabisk historie, mens Bang og spesielt Olsen kan bidra til BA-programmet med kompetanse på moderne litteratur og populærkultur.

Da vil faget fortsatt være 1,5 stilling, men får en betydelig bredere profil og vil ha 4 ansatte. Med tanke på tallet 3 i den vedtatte småfagsordningen (3 ansatte pr. fag som minimum) vil det være viktig å presentere faget som fullverdig, på tross av begrensningen til 1,5 ansattressurser på BA-programmet. Faget vil da også kunne tilby veiledning i litteratur og dermed potensielt kommer svært nær en full bredde med tanke på opprettelse av framtidig MA-program.

Det vil være viktig å få avklart islamprofessoratet (ved religionsvitenskap). Ressursmessig har ikke dette betydning for faget, men breddemessig vil det kunne bety mye for arabiskfaget og pr. i dag er dette et stort hull i fakultetets og universitetets portefølje.

Nettarabisk (EVU-tilbud, to emner a 15 stp.) har en stillingsressurs på 0,3 (Natalia Zurawska). Nettarabisk er basert på studentbetaling og går godt og vurderes utvidet. Faget er nå i en

prosess for å indentifisere mulige utvidelser og mulige synergier med campus-programmet. Dette utrednings og planleggingsarbeidet vil være klart vår 2026.

Programmet ble først redesignet for opptak annethvert år ut fra bemanningen på 1,5. Det ble regnet nøyaktig på timeressursene og det er akkurat mulig å kjøre programmet hvert år pga det nye obligatoriske utreisesemesteret, slik fakultetet nå krever, men da er også grensen akkurat nådd på lang sikt. Ekstra ressurser, slik som en 20% lektorstilling, en stipendiat med pliktarbeid eller mer overlapp mellom campusprogrammet og nettarabisk vil være avgjørende på lengre sikt, spesielt dersom ressurser fra faget må flyttes til LES100. Programmet var også egentlig redesignet for 15 studieplasser (de egentlig tildelte studieplassene) og det store kullet (ca 30) høsten 2025 gjorde at gruppen måtte deles i to seminargrupper, noe som igjen fører til mer behov for undervisningsressurser. Faget måles bla. annet på produserte studiepoeng pr. undervisningsressurs og her ligger faget altså helt på hva som er mulig på fakultetsnivå utfra av faget er et språkfag og et av de mest krevende språkene å lære. Her bør faget sammenlignes mer eksplisitt med japansk, kinesisk og russisk.

Det vil også være viktig for faget å få avklart faget sin status vis a vis småfagsordningen. Alle andre tilsvarende små fag ved IF har fått sikret sin eksistens i tillegg til en minimumsbemanning, mot at de også tilbyr et MA-program, men arabisk-løpet mot doktorgrad går via MA i historie og dermed faller arabisk helt utenfor ordningen. Hva dette betyr ressursmessig vis a vis andre småfag er en ting. Det er viktig at arabisk ikke ender opp med betydelig mindre ressurser til sin BA enn fag som kinesisk og japansk. Men det viktigste er å få avklart opp mot fakultets og universitetsledelsen hva det betyr at arabisk sin eksistens ikke er sikret på samme måte som disse andre fagene. Ellers er ikke investeringene i faget bærekraftig.

Forskning

Faget har en betydelig forskningsaktivitet. Høst 2025 har faget levert en NFR-søknad på en tematisk utlysning og en SFF-søknad sammen med forskergruppen som faget er en del av. Hovden har akkurat avsluttet TMF CanCode-prosjektet som i stor grad handlet om den arabiske tekstuelle islamske rettstradisjonen. Publikasjonspoengene til faget ligger på et normalt nivå. Faget har som ambisjon å fortsette med eksternfinansiert prosjektvirksomhet. Fagets nåværende stipendiat disputerer høst 2025 og faget vil argumentere for en ny stipendiat hjemmel for å holde oppe kontinuiteten. En av fagets tidligere BA-studenter, Ragnhild Schwendsen, har akkurat gått igjennom løpet med MA i historie og nå blitt ansatt som 4-årig stipendiat på historie tilknyttet samme forskergruppe. Dette er et eksempel på den nære integrasjonen mellom arabisk og historie i tillegg til nåværende stipendiat Ebrahim Mansoor som også får en historiker i evalueringskomiteen. Forskingen til faget er altså tett knyttet med midtøstenhistorie. Det vil være ønskelig å også få avklart islam-professoratet (religionsvitenskap) da dette har en sentral del i porteføljen faget er en del av.

Fagstrategi/profil på BA-programmet

Arabiskfaget vil videreutvikle sin programprofil og fortsette arbeidet med studiekvalitet. Arabisk på campus tilbys kun ved IKOS/UiO og ved IF/UiB. Sammen med Nettarabisk ved UiB er dette de eneste forskningsbaserte undervisningstilbudene i Norge i arabisk. Nettarabisk har bare 2x15 stp. BA-programmene ved UiO og UiB tilbyr videre MA- og PhD-studier på hver sin måte: Ved UiO tilbys en MA i Midtøstenstudier og ved UiB må man gå videre i

historie-løpet (men med samme underviser bra BA). Programmet ved UiO skiller seg fra UiB ved å være mer orientert mot en kommunikativ/eksponeringsorientert arabiskdidaktikk, mens ved UiB er man mer orientert mot språkstrukturer, filologi, faglige verktøy og metaspråklige strategier og tenkemåter. Kontrasten mellom norsk/engelsk og arabisk står tydeligere i fokus både som fagdidaktikk og arbeidsmåte men også fokuset på det å kunne oversette kritisk og begrunne oversettelser og analyser. Dette er en profil som her unik i norsk sammenheng og som vi ønsker å fortsette med. Denne profilen henger også sammen med det videre løpet mot MA på historie ved UiB og det å kunne bruke arabiske kilder i MA-oppgaven i det som i praksis er en delvis (avhengig av studentens tema) tverrfaglig MA. Vi anser det som lite sannsynlig å få studenter som er interessert i lingvistikk på MA-nivå. På andre felt vil eksisterende bemanning kunne veilede på masternivå de aller fleste tema.

Faget regner ikke med å kunne få noen nyansettelser jmf. fakultetets faglige bemanningsplan, derfor gir det ikke mening å lage planer for rekruttering av en hel, ny førstestilling. Men faget trenger ressurser i form av en delvis lektorstilling, og da gjerne noen som har arabisk som morsmål. Dersom noen av prosjektsøknadene går igjennom må Hovden uansett frikjøpes. Det vil være en fordel å ha 1-2 personer tilgjengelige i Bergen som en vikarpool og det er et mål for faget og identifisere og gjøre seg kjent med disse.

Vi ønsker å fortsette å videreutvikle den faglige profilen til faget. Her må vi først kjøre en eller to sykluser av programmet for å deretter revidere helheten basert på evalueringer.

Strategiplan for engelsk 2026–2028

Engelskfagets strategiplan for de neste tre årene fokuserer på økt gjennomføring, økt rekruttering og ressursparing.

Fullføring og videreutvikling av redesign-tiltak

Engelsk har vært gjennom en redesign av bachelorprogrammet, med endringer i strukturen og gjennomføringen av flere av emnene på 100- og 200-nivå. De siste av disse endringene er planlagt gjennomført i 2026. De viktigste redesign-tiltakene har vært sammenslåing av lingvistikkemner på 100-nivå og innføring av obligatoriske arbeidskrav i alle emner på bachelornivået. Den økte mengden obligatorikk har vært arbeidskrevende for både undervisere og administrasjon, men har hatt en positiv effekt på strykprosenten på enkelte emner. Basert på erfaringene så langt, vil vi derfor fortsette med obligatoriske aktiviteter og oppmøtekrav, og fra våren 2026 også inkludere lingvistikkemnene på 200-nivå. Samtidig vil vi justere gjennomføringen av noen av arbeidskravene slik at de fungerer mer etter hensikten (bl.a. la flere foregå på campus, og gi flere muligheter for å bestå dem). Innføringen av obligatorisk oppmøte og aktiviteter har gjort det enklere å identifisere ikke-reelle studenter og luke disse ut før eksamen, slik at vi kan prioritere faktiske studenter. Samtidig vil vi gjøre det enklere å innvilge fritak for undervisning på dokumentert faglig grunnlag og har utarbeidet et søknadsskjema for dette.

På grunn av økt KI-fusk har engelsk også endret vurderingsform på flere av emnene på alle nivå. Hjemmeeksamener erstattes av muntlig og skoleeksamen, mens alle semesteroppgaver suppleres med muntlig eksaminering. Dette er avgjørende for at studentene skal lære å jobbe selvstendig og for at vurderingene skal reflektere studentenes kompetanse.

Fellesemne og emnepakke

Som en del av HFs studieporteføljeprojekt holder engelsk på å utarbeide et fellesemne sammen med spansk. Dette er et emne innen litteratur/kultur med fokus på Amerika, og vil innføres fra våren 2027. Det er et 10-poengs emne på 200-nivå som vil være obligatorisk for alle studentene på engelsk og spansk. Engelsk har også opprettet en emnepakke i samarbeid med lingvistikkfaget på LLE. Denne kombinerer ENG110 og LING116, og vil være relevant for alle studenter med interesse for språk. Vi har også planer om å opprette en pakke som inkluderer et emne i engelsk litteratur.

Reduksjon i undervisning

Med innføringen av fellesemnet vil de eksisterende engelskemnene på 200-nivå reduseres fra 15 til 10 studiepoeng, med tilsvarende reduksjon i undervisning. På masternivå vil antall emner reduseres fra seks i hver disiplin (lingvistikk og litteratur) til fire, fra høsten 2026. Undervisningen vil også reduseres i emnet ENGMAU644 og deler av innholdet inngå i studentenes masterveiledning. I ENG122 og ENG125 vil antall seminargrupper reduseres fra fem til fire når studenttallet tillater det.

MA-veiledning

Vi har som mål at alle studentene skal levere masteroppgaven på normert tid, og skal ha mer fokus på dette i veiledningen og fremdriftsplaner. I tillegg vil vi legge opp til at studentene kan starte planleggingen tidligere, slik at de er enda bedre forberedt når selve prosjektarbeidet begynner. Det er typisk flere studenter som ønsker å skrive masteroppgave i litteratur, noe som kan føre til en overbelastning på litteratene. Dette gjelder særlig lektorstudentene, som i mindre grad spesialiserer seg i én disiplin. Vi vil derfor innføre et tak på antall MA-oppgaver

i litteratur og få flere lektorstudenter til å skrive innen didaktikk og lingvistikk. En god løsning for mange kan være å skrive en didaktikkoppgave med litterær vinkling.

Utteksling

For å gjøre programmene våre mer attraktive vil engelsk ha økt fokus på utveksling de neste årene. Vi skal ha flere og tidligere informasjonsmøter for studentene, invitere studenter med utvekslingserfaring, og mer aktivt promotere anbefalte utvekslingssteder for engelsk.

Etter- og videreutdanning

I ENGMAU-ennene vil vi fra høsten 2026 innføre digital og/eller hybridundervisning for å rekruttere flere studenter til programmet. Vi ønsker også å gjenopprette KfK-programmet med heldigitale kurs på ettermiddags-/kveldstid, og har utarbeidet foreløpige emnebeskrivelser. Dette forutsetter imidlertid at finansiering foreligger og at engelsk får en ekstra stilling i litteratur.

Fremtidige ansettelses

Situasjonen på amerikansk litteratur har lenge vært presset, og har forverret seg med Joe Tabbis avgang. Disiplinen blir dessuten særlig belastet med innføringen av fellesemnet. Engelsk vil derfor prioritere en ny stilling i amerikansk litteratur dersom det skulle åpne seg en mulighet for tilsettelse i planperioden.

Utkast til strategiplan for franskfaget perioden 2026–2028

1. Fagets tanker om utvikling av studieporteføljen

Franskfaget har knappe ressurser, og disse vil reduseres ytterligere. Etter at professor i fransk lingvistikk Kjersti Fløttum gikk av med pensjon i 2023, er det kun én lingvist igjen (Gjerstad) som har ansvar for all undervisning og veiledning i språkvitenskap på alle nivåer. I en overgangsperiode har faget hatt to professor II-stillinger i lingvistikk (fordelt på tre personer: Helland, Gjesdal, Birkelund), men disse stillinger opphører etter våren 2026. På litteratursiden har vi i dag 2,4 stillinger, hvorav 1,2 risikerer å forsvinne i perioden 2028–2030: én pensjonsavgang (Skagen) kan finne sted i perioden (tidligst 2028, senest 2030), og dersom KFK-tilbudet ikke videreføres etter 2027, mister faget også 20 % av en lektorstilling (Liautaud, som også underviser i kultur og samfunn). Personalressursene vil da reduseres til 1 lingvist (Gjerstad), 1,2 litteraturvitere (Lagerwall og Liautaud) og 1 didaktiker (Coco) – en situasjon som vanskeliggjør fortsatt virke på alle nivåer fra førstesemester- til ph.d.utdanning.

Franskfaget har siden 2021 hatt nettbaserte varianter av alle emner på årsstudiet og dermed økt studenttallet på 100-nivåemner. Med gode oppmeldingstall på enkeltemner, men fortsatt svake tall på bachelor- og masterprogrammene, er det, som ellers på HF-fag, behov for tiltak for å styrke rekruttering og gjennomføring i programmene. Vi ønsker å utvikle nettvarianter også av 200-nivåemner, slik at det skal være mulig å ta en hel bachelorgrad, og på sikt også en master, i fransk som nettstudent.

Undervisere på 200-nivåemner i både litteratur og lingvistikk har allerede etablert praksis med å legge til rette for at studenter utenfor Bergen kan følge undervisningen via Zoom i hybride opplegg. Vi håper å kunne formalisere denne muligheten og etablere nettvarianter av 200-nivåemner, kanskje allerede våren 2027. I så fall ville franskfaget kunne tilby en full bachelorgrad på nett fra og med 2027.

For å bruke ressursene mest mulig rasjonelt vil franskfaget for første gang våren 2026 tilby litteraturemner på 200-nivå som heis-emner sammen med 300-nivåets litteraturemner. Tilsvarende tiltak planlegges også for lingvistikkemnene fra og med våren 2027, innenfor rammen av vårt langvarige og gode SAK-samarbeid med NTNU (som kjent tilbyr fransk allerede 30 studiepoeng SAK-emner med NTNU på masternivå).

Allerede perioden høsten 2026 – våren 2027 blir ressursmessig svært krevende for franskfaget, da én av de to litteraturviterne i full stilling (Skagen) går ut i forskningstermin uten vikar. Den gjenværende litteraturviteren (Lagerwall) fungerer samtidig som fagkoordinator. Samme høst 2026 lanseres fellesemnet LES100 og emnepakker i det nye bacheloropplegget. Vi har forstått det slik at vår studentgruppe på LES100 vil bli undervist av FOF, men med faglig støtte når det gjelder tekstopsum. Når det gjelder emnepakker, forventes det at franskfagets 5-poengsemne KLIMA200 inngår i flere emnepakker. Også det allerede veletablerte fellesemnet SEK100, et samarbeid mellom fransk, italiensk, russisk og tysk, har vakt stor interesse og forventes å inngå i flere pakker. Dette vil kunne kreve ekstra ressurser fra faget.

SEK100 har allerede mange studenter, og de ansvarlige lærerne har hatt diskusjoner med IF-ledelsen om konsekvensene av en eventuell drastisk økning i studenttallet. Hvis ikke SEK100

tilføyes nye resurser må antallet emnepakker SEK100 kan inngå i begrenses. Som tverrfaglig emne er det også krevende å administrere, og det er ønske om en fast emneansvarlig i stedet for rullerende ansvar mellom de involverte språkene. SEK100 springer ut av en forskergruppe, og det ville være hensiktsmessig at en fra denne gruppen fikk fast emneansvar. Siden franskfaget ikke kan avse ressurser, og situasjonen er lik for de tre andre fagene, håper vi at Jorunn Svensen Gjerden, en av initiativtakerne til SEK100 som underviste der seks år på rad, kan få dette ansvaret allerede høsten 2026. Vi har en stipendiat (Perron) som høsten 2026 underviser sin siste termin med pliktarbeid og derfor trengs Gjerden ikke i SEK100-undervisningen den høsten. Vi ber om at hun i stedet kan bidra noen timer i undervisningen på FRAN100, FRAN123/623, FRAN312, hvor vi ikke har noen vikar for Skagen (i forskningstermin, se over).

Det er utsikter til at FRAN124/624 og FRAN122/622 kan inngå i en emnepakke om Europa. Franskfaget er også i samtaler med LLE om en eventuell felles emnepakke hvor et litteraturemne som FRAN123/623 kan inngå. Vi vet ikke om emnepakkerne vil gi økt press på våre resurser.

Fagets sine planar eller ønskje om nye vidareutdanningstilbod

Franskfaget ønsker å videreføre og utvikle KFK, som vi mener er et viktig videreutdanningstilbud med en naturlig plass ved en institusjon med lektorutdanning i skolespråk. Etter anmodning fra Institut Français i Oslo vurderer vi også muligheten for å bli et senter for DELF- og DALF-sertifisering. Dette kan bidra til å synliggjøre franskfaget ved IF på den nasjonale arenaen, styrke fagets språkdidaktiske identitet og rekruttering. En slik mulighet vil kreve administrativ støtte samt noe mer eksamensarbeid for franskfaget men også kunne medføre inntekter for IF.

Internasjonalisering

Det mangeårige OFNEC-samarbeidet er en viktig del av franskfagets internasjonalisering, og det fire-fem uker lange kurset om våren gir UiB-studenter en trygg ramme for utveksling. Kurset hadde god deltakelse i 2024 (ca 15 studenter fra UiB), og årets påmeldinger er gode (hittil 13 studenter). Gjennom digital undervisning i kultur og samfunn gir lærere fra Caen våre campusstudenter på FRAN100 praktisk muntlig trening i løpet av semesteret. Høsten 2026 vil OFNEC-lærere for første gang ha ansvar for hele grammatikkdelen i FRAN100 via digital undervisning. Dette blir til stor hjelp for faget, da Gjerstad fra høsten av er eneste lingvist (se over). Vi håper at OFNEC-samarbeidet kan fortsette også etter 2027. Hvis ikke, må undervisningen i grammatikk reduseres betydelig, og studentene i større grad henvises til selvstudier.

OFNEC-rådet organiserte i oktober et møte i Paris for å utvikle ideer om fremtidige undervisnings- og forskningsprosjekter. Flere på faget deltok på møtet, og vi stiller oss meget positive til initiativet om utvidet prosjektsamarbeid for å styrke OFNEC. Sammen med tyskfaget undersøker vi muligheter for en BIP-søknad med universitetene i Kiel og Caen.

Faget har hatt ett mangeårig samarbeid med universitetet i Yaoundé, Kamerun. Dessverre fikk vi ikke støtte fra NORPART for fortsatt samarbeid høsten 2024. Vi har i dag to NORSTIP - masterstudenter fra Kamerun. Vi håper på nye muligheter for fortsatt samarbeid med Yaoundé 1.

Det mangeårige samarbeide med UQAM, Canada, fortsetter med Utforsk-prosjektet 2025-2028: *Porter la voix des autres / Målbære andres stemmer : A Québec – Norway*

International Collaboration on Professional and Social Practices of Literature.

Prosjektets praksisemne FRANPRAX gir studentene aktiviteter med tydelig arbeidslivsrelevans for litteraturstudier.

Når det gjelder Erasmus+ (CBHE), ønsker vi gjerne å søke dersom vi får administrativ hjelp og støtte til å utforme en søknad.

2. Fagets prioriteringer for fremtidige tilsetninger

Gitt at faget i løpet av få år kun vil ha 3,2 fast ansatte til å dekke 4 undervisningsdisipliner, er det behov for økte resurser om vi skal opprettholde dagens tilbud om bachelor, master og ph.d. Dersom det skulle åpne seg en mulighet for en ny fast stilling, ønsker vi oss derfor en person med bredest mulig kompetanse.

Når det gjelder rekrutteringsstillinger så har vi hatt en viktig resurs i våre stipendiater. Hvis vi får tilslag på den NFR-søknaden som skal sendes in før jul forventer vi en postdoktor i fransk litteratur som vil styrke det faglige miljøet.

3. Fagets tanker om forskning

Gitt den anstrengte ressursituasjonen, opplever mange ved faget at det er vanskelig å finne tid til egen forskning i tråd med stillingens krav. Vi ser ikke hvordan vi med ytterligere redusert bemanning kan løse dette problemet.

Det er vårt mål og ønske at alle fulltidsansatte ved faget skal delta i eksternt finansierte forskningsprosjekter. Det gir fremdrift å være del av et prosjektteam, og det gjør det lettere å hevde sin rett til forskningstid. Dynamisk forskningsaktivitet ved faget kan øke antallet ph.d.-prosjekter som gjennomføres på normert tid.

Flere ved faget er for tiden involvert i aktuelle søknader og prosjekter, og skulle gjerne hatt mer tid til det.

Ettersom det ved franskfaget finnes en særskilt kompetanse innen forskning på narrativer, både innen lingvistikk og litteratur, er dette en faglig identitet vi eventuelt ønsker å profilere i den aktuelle perioden. En tydelig faglig identitet kan synliggjøre spesifikk fagkompetanse, sette fransk ved UiB på kartet og bidra til å styrke rekrutteringen.

Fagstrategi for japanskfaget ved Institutt for fremmedspråk

1. Formål

Japanskfaget ved IF har over tid oppnådd gode resultater, med høy studenttilfredshet og stabile opptakstall på både bachelor- og masterprogrammet. Fagmiljøet består av tre forskere med komplementær kompetanse, og har utviklet en tydelig profil innen språk, kultur og samfunn. Samtidig står faget overfor flere utfordringer, særlig knyttet til ressursrammer, arbeidsrelevans og gjennomføring på master.

Denne fagstrategien skal bidra til å videreutvikle japanskfaget gjennom målrettede tiltak innen utdanning, forskning, formidling, internasjonalisering og rekruttering. Strategien legger vekt på kvalitet og sammenheng fremfor kvantitativ vekst, og tar utgangspunkt i realistiske rammer for faglig og administrativ kapasitet. Målet er å sikre at japanskprogrammet forblir et attraktivt, forskningsbasert og samfunnsrelevant utdanningstilbud, med tydelig progresjon, god faglig integrering og synlighet nasjonalt og internasjonalt.

2. Visjon

Vår visjon er å bli et ledende norsk fagmiljø for Japan-studier, med høy språklig, lingvistisk og historisk kompetanse, solid forskningsforankring og bredt samarbeid med akademiske og samfunnsaktører i Japan og Norden.

3. Utdanning

3.1 Mål for BA-programmet

Studentene skal utvikle språkferdigheter i et tydelig progresjonsløp, med særlig fokus på lytteforståelse og spontan muntlig interaksjon. Den faglige dybden og skrivekompetansen i Japan Studies-delen av BA-programmet må styrkes, slik at studentene er bedre rustet til å skrive BA-oppgave etter utvekslingsåret. Det er viktig at språkopplæringsdelen og kunnskapsdelen er godt integrert med hverandre der det er mulig.

Tiltak innenfor nåværende ressursituasjon:

1. Utvikle flere digitale lytteoppgaver på JAS101 og 104 ved å bruke Mitt UiB til å publisere korte lytteoppgaver med tilhørende spørsmål
2. Videreutvikle en KI-drevet chatbot for språktrening (pågående prosjekt, Irgens).
3. La studentene velge et tema på JAS103 og 106 (f.eks. tilpasset oppgavepakkene) og jobbe med det over flere seminarer

4. Introdusere bruk av KI-verktøy på JAS103-106-250 på en klok og gjennomtenkt måte, for å sikre at studentene lærer mer og bedre, og aktiviseres snarere enn passiviseres
5. Sikre at alle emner studentevalueres ved semesterslutt

3.2 Mål for MA-programmet

Gi studentene forskningsnær undervisning og faglig fordypning, med en rimelig sammenheng mellom seminarene og den endelige masteroppgaven. Styrke studentenes evne til å utvikle egne forskningsinteresser og arbeide selvstendig med japanskfaglige problemstillinger.

Tiltak innenfor nåværende ressursituasjon:

6. Gi mer veiledning i diskusjonsledelse og muntlig presentering
7. Gi JAS304 et klarere innhold med tydelig fordeling mellom seminarlederne
8. Sørge for enda bedre kobling mellom undervisning og pågående forskningsprosjekter der det er mulig
9. Sikre at alle emner studentevalueres ved semesterslutt
10. Gi den nye PhD-stipendiaten noen undervisningsoppgaver på master

4. Forskning

Arbeidsrelevans er en utfordring for japanskfaget, slik det ofte er for språkfag generelt. Fagmiljøet i japansk består av tre forskere med komplementær kompetanse: to lingvister og én historiker. Dette gir en bred og tverrfaglig forskningsprofil, med prosjekter som spenner fra språkpolitikk og semantikk til japansk ernæringshistorie og samfunnsutvikling. Hver forsker har egne spesialområder og individuelle prosjekter, samtidig som det legges vekt på samarbeid og faglig utveksling.

Hovedmål

Videreutvikle fagmiljøets forskningsprofil med utgangspunkt i eksisterende kompetanseområder, og styrke koblingen mellom forskning, undervisning og nordisk samarbeid. Styrke forskningsprofilen gjennom prosjektinitiering, publisering og internasjonale forskningssamarbeid.

Tiltak innenfor nåværende ressursituasjon:

11. Søke om NFR- og/eller EU-finansierte prosjekter

12. Invitere ca én gjesteforeleser pr semester
13. Arrangere en nordisk konferanse i Japan-studier i november 2026
14. Holde en workshop for nordiske japansk-lingvister under konferansen

5. Arbeids- og samfunnsrelevans

Arbeidsrelevans er en utfordring for japanskfaget, slik det ofte er for språkfag generelt. Det er krevende å etablere direkte koblinger mellom faginnhold og konkrete yrkesveier, særlig innenfor dagens ressursrammer. Fagmiljøet ønsker likevel å synliggjøre overførbare ferdigheter og utforske muligheter for kontakt med relevante aktører.

Hovedmål

Synliggjøre faget i offentligheten og øke samarbeid med arbeidsliv og kulturinstitusjoner. Det er behov for å bevisstgjøre studentene på deres overførbare ferdigheter – som tekstforståelse, interkulturell kommunikasjon/sensitivitet og evne til å arbeide med komplekse samfunnsspørsmål og prosjekter. Programmenes røde tråd – oversettelse – er i en svært utsatt situasjon nå når KI-drevet oversettelse er blitt så god. Vi bør derfor trolig vende blikket i større grad i retning av KI og god bruk av slike verktøy også i oversettelsessammenheng.

Tiltak innenfor nåværende ressursituasjon:

15. Øke fagets synlighet gjennom kronikker, podkaster og arrangementer
16. Samarbeide med kulturinstitusjoner (Japan Foundation, ambassaden, Universitetsmuseet, KODE m.fl.) og skoler (KMD, Amalie Skram)
17. Invitere alumni og aktører innen kultur, media, diplomati og næringsliv til karriereseminarer – ca. én person i året

6. Internasjonalisering

Japanskfaget har en sterk internasjonal profil, med velfungerende utvekslingsavtaler på bachelorprogrammet. Året i Japan er obligatorisk for alle BA-studenter, og gir dem verdifull språklig, kulturell og faglig erfaring. Dette bidrar til at japanskfaget har høy studentmobilitet, og ordningen fungerer godt både faglig og administrativt. Fagmiljøet ønsker å videreføre denne modellen, samtidig som det legges til rette for økt mobilitet på master- og ansattnivå.

Hovedmål

Øke ansattmobilitet noe og tilrettelegge bedre for studentmobilitet på master.
Vedlikeholde og styrke forholdet til japanske partneruniversiteter og -institusjoner.

Tiltak innenfor nåværende ressursituasjon:

18. Undersøke muligheter for opphold ved partneruniversiteter for MA-studenter
19. Utforske muligheter for praksisopphold i Japan (museer, NGO-er, skoler, medie- og kultursektor)
20. Legge til rette for korte forskningsopphold for ansatte

7. Rekruttering

Japanskfaget har per i dag god studenttilgang på både BA- og MA-nivå, men fagmiljøet er oppmerksomme på at rekrutteringssituasjonen kan endre seg. Det er derfor viktig å opprettholde synlighet og tilstedeværelse i relevante kanaler.

Hovedmål

Fagmiljøet ønsker å delta aktivt i rekrutteringsarbeid i regi av instituttet, blant annet gjennom tiltak som det nye Lån en foreleser, og ønsker å videreføre innsatsen innenfor realistiske rammer. Vi vil likevel ha mer fokus på å hindre frafall enn å øke opptak.

Tiltak innenfor nåværende ressursituasjon:

21. Bidra i rekrutteringsarbeid mot videregående skoler og folkehøgskoler én eller to ganger pr år.
22. Bidra til sosial og faglig inkludering i samarbeid med fagutvalget, minst én gang i året for BA (før utreise til Japan i mars)
23. Sørge for møteplasser mellom MA- og BA-studenter når det er mulig.

7. Formidling

Når de har kapasitet og føler seg kallet, bidrar fagmiljøet til formidling gjennom kronikker, leserinnlegg og medieopptredener, samt internasjonale podkastproduksjoner.

Hovedmål

Styrke fagets synlighet i offentligheten og bidra til kunnskapsformidling om Japan og

Tiltak innenfor nåværende ressurssituasjon:

- ## 8. Ressurs- og kompetansebehov

9. Tidsplan (tentativ)

5

Strategiplan italiensk

Strategiplanen for italiensk er strukturert i 3 underpunkter: undervisning, forskning og bemanning. Mange av fagets utviklingsplaner kan ikke gjennomføres før faget oppnår full bemanning (if. Universitetsstyrets definisjon av minstebemanning for fag med bachelor- og masterprogram). En del av disse vil likevel beskrives i strategien for italienskfaget.

Undervisning

Italienskfaget har, som en god del andre fag ved HF, færre bachelorprogramstudenter enn studenter som avlegger studiepoeng i emner i programspesialiseringen. Faget har dessuten en kraftig tilstrømning av studenter til de digitale variantene av språk- og kulturemnene som tilbys gjennom EVU. Studentevalueringer viser at mange av disse studentene ønsker å kunne gjennomføre et årsstudium eller en bachelorgrad i italiensk om dette skulle være mulig, og de siste semestrene har flere studenter fra de digitale emnene fulgt emner i litteratur, både på 100- og 200-nivå, som enkeltemnestudenter. Et viktig spørsmål vi derfor jobber med, er hvordan vi best mulig kan imøtekomme disse studentenes behov for både sosiale og faglige treffpunkter. Den faglige dybden og kvaliteten må ivaretas samtidig som nye teknologier og nye former for samhandling må utvides og utforskes. Vi har sett den store interessen for italienskkunnskap som finnes og har lagt ned ressurser for å gjøre studiene mer fleksible gjennom digitale og hybride undervisningsløsninger. Dette krever mye innsats og nytenkning og skulle aller helst vært gjennomført med full fagstab. Vi må likevel fortsette å utvikle faget i denne retningen for å kunne imøtekomme studentenes ønske om italienskkunnskap og behov for fleksible løsninger. Den store gruppen av i dag EVU-studenter er også en fin base for å rekruttere flere studenter inn bachelorprogrammet i italiensk.

Studentevalueringer viser at italienskstudentene ønsker seg mer kulturkunnskap og ferdigheter i oversettelse. Fagmiljøet har allerede opprettet et nytt hybridemne (forelesninger og podcaster) for å gjenintrodusere italiensk kultur og historie i bachelorgraden. Vi vil også i tiden som kommer styrke internasjonalt samarbeid med undervisningsprosjekter innen oversettelse (med bl.a. Universitetet i Milano).

For å skape flere kontaktflater, også internasjonalt, mellom bachelor- og masterstudenten, deltar italienskfaget i utvekslingsprogram (BIP), inviterer studenter fra begge program til seminarer og konferanser som fagmiljøet organiserer og samarbeider aktivt med fagutvalget for italiensk. Dette er viktige aktiviteter for å opprettholde interessen for studiet, skape gode studiemiljø og er noe fagmiljøet vil fortsette å jobbe med i årene som kommer. Et annet viktig ledd i å skape et godt studiemiljø på kryss av program og studieformat er Erasmus+-programmets tilbud om undervisningspraktikanter. Italienskfaget har arbeidet frem to faste avtaler per semester

med Universitetet i Torino, og praktikantene tilbyr språkkafeer, filmkvelder, seminarer og andre møtepunkt for alle studenter ved italiensk.

For masterprogrammets del mener vi at våre emner skiller seg noe ut fra andre undervisningssteder som tilbyr italiensk ved å bygge på miljøets forskningsinteresser og ved å tilby hybride undervisningsformer. Faget vil fortsette å rekruttere nasjonalt og gi hybrid undervisning. Dette sikrer en jevn og god tilstrømning av studenter som igjen gir gode, sosiale fagmiljø for masterstudentene, fysiske som digitale.

Forskning og formidling

Italiensk miljøet er svært aktive innenfor både forskning og formidling og skal selvsagt fortsette med dette. I perioden som kommer skal fagmiljøet blant annet være vert for den nordiske italianistkonferansen, lede og avslutte et skandinavisk forsknings- og undervisningsprosjekt med mer. Fagmiljøet publiserer jevnt og mye i internasjonale publikasjonskanaler, og de ansatte er opptatt av å fornye og fordype sine forskningsinteresser.

I perioden som kommer er det viktig at fagmiljøet får tildelt ressurser som gjør at den faglige staben kan søke om forskningstermin på lik linje med andre ansatte ved HF, UiB. Dette er viktig ikke bare for den enkelte ansattes utvikling, men for hele fagmiljøet. Det er ressurskrevende å søke om eksternfinansiering, utvide forskergruppeaktiviteter og følge opp både lokale og nasjonale så vel som internasjonale forskningsinitiativ med en fagstab under minstebemanning.

På formidlingssiden bidrar fagmiljøet sterkt til å synliggjøre både faget og UiB gjennom initiativ som Smak og snakk, faglige podcaster, populærvitenskapelig formidling, skolebesøk og skolenettverk.

Bemanning

Italiensk miljøet står i en akutt ressursituasjon. Emnene som tilbys i bachelorprogramspesialiseringen og i masterprogrammet er kuttet til beinet i påvente av at HF gir faget og Institutt for fremmedspråk muligheten til å lyse ut en stilling i tråd med Universitetsstyrets forordning om minstebemanning.

Fagets to ansatte, en professor og en førsteamanuensis, er spesialiserte i henholdsvis italiensk lingvistikk og språkkunnskap og italiensk litteratur og litteraturvitenskap. Fagets tredje stillingen bør også ha førstekompetanse for å ivareta og styrke alle sidene ved faget, fra undervisnings- og forskningssiden til de administrative oppgavene i tillegg til å kunne opprettholde kontakten med et aktivt og sosialt studentmiljø.

For å dekke fagets undervisningsbehov i fremtiden, ønsker fagmiljøet å styrke bemanningen med en stilling med dobbeltkompetanse innenfor språk og kultur. På denne måten vil vi kunne

STRATEGIC PLANS 2026–2028: CHINESE STUDIES**Study Portfolio Development (in light of available teaching resources)**

- Design, launch, and complete the foundational BA-program reform — aimed at complementing the university-wide reform and maximizing synergy. Introduce new courses (KIN105, KIN106) and restructure existing ones to optimize workload and pedagogical flow, while maintaining academic rigor and student engagement. (*See Appendix.*)
- Develop, establish, and optimize collaborative courses — initially with Japanese within IF, followed by expansion to other disciplines within and beyond IF and HF.
- Develop, establish, and optimize course packages — designed to serve both the general goals of the University and the specific interests of the subject area. These packages may also serve as recruitment tools or be offered to non-degree students.
- Strengthen communication and collaboration with department leadership regarding novel ideas and pedagogical experiments to enhance teaching effectiveness, thereby accommodating limited resources without compromising quality. Examples include:
 - Introducing a 1–2 year “pause” between each new term for external program evaluations.
 - Reducing the number of exam sensors from two to one.

Hiring Priorities (types of positions to be prioritized if opportunities arise)

- **Primary and urgent: A 50% teaching-only position** to replace the vacancy left by Jens Karlssen’s departure in 2025.
- **Secondary and desirable:** A PhD or Postdoc position — strategically valuable for ensuring research continuity, enhancing supervision capacity, and fostering international collaboration.

Other Chinese-Specific Strategies

- Seize every opportunity to promote Chinese Studies at UiB, including participation in initiatives such as “**LES 100.**”
- Explore avenues to attract and sustain interest from Norwegian high schools, e.g., through the “**Lån en foreleser**” initiative:
<https://www.uib.no/hf/179934/l%C3%A5n-en-foreleser>

- Continue our longstanding commitment to initiating, organizing, and hosting Chinese or China-related cultural activities and exchanges — especially in collaboration with other disciplines at UiB and with other Norwegian universities. For this, we would welcome **increased support** from the faculty and university.

APPENDIX

Restructuring of BA-KIN (as of 30.10.2025)

OVERVIEW

1st Semester (Autumn)

- EXPHIL Examen philosophicum (10 studiepoeng)
- New Course / Study Portfolio (10 studiepoeng)
- KIN100 (10 studiepoeng)

2nd Semester (Spring)

- KIN101 Introduction to Chinese Language I (10 studiepoeng; reduced from 15)
- KIN102 Chinese Language II (10 studiepoeng; reduced from 15)
- **KIN105: Introduction to Language and Society (10 studiepoeng; new)**

3rd Semester (Autumn)

- KIN103 Chinese Language III (10 studiepoeng; reduced from 15)
- KIN104 Chinese Language IV (10 studiepoeng; reduced from 15)
- **KIN106: Introduction to Literature and Philosophy (10 studiepoeng; new)**

4th Semester (Spring)

- Study Abroad I (30 studiepoeng): one of five options — four in mainland China (1–2 semesters), one in Taiwan (1 year)

5th Semester (Autumn)

- Study Abroad II (30 studiepoeng): continuation from 4th semester, or alternative UiB course packages

6th Semester (Spring)

- KIN201 Chinese Language V (15 studiepoeng)
- **KIN251 Bachelor Thesis in Chinese (15 studiepoeng) – EAS2XX joint module (with Japanese)**

KEY CHANGES

- All courses, except KIN201 and KIN251 in the 6th semester, are restructured into 10 studiepoeng modules. Subject codes (e.g., 101, 102) will be updated accordingly.
- Two new courses introduced: KIN105 and KIN106 (placeholder names).
- Mandatory exchange introduced in the 4th semester, with strong recommendation to continue into the 5th semester.
- EAS2XX introduced as a joint module with Japanese in the final semester.
- The 2nd semester of the new program (KIN101, KIN102, KIN105) may be offered as a course package.

WORK RESOURCE CHANGES

Associated with the Restructure

- The new structure of 3×10 studiepoeng courses is expected to reduce workload, as the new courses will include more seminars.
However, the addition of one more course per semester will require an extra course coordinator.
- Summary of expected workload (per Guowen's calculation, 17.6.2025):
 - Current Chinese BA: 1920 hours
 - Proposed Chinese BA: 1980 hours
 - Chinese MA program: 587 hours
- Any program changes affecting students must be accompanied by clear communication and a grace period, allowing students to complete their studies under the original structure.
Poor timing between the conclusion of the old program and the launch of the new may necessitate running both versions concurrently.

Fagstrategiplan for russisk 2026–8

Russiskfaget ved IF, UiB, har det siste tiåret lagt stor vekt på å styrke studentenes teoretiske kunnskaper og oppøve ferdighetene deres i kritisk refleksjon og analyse – en fagstrategi som vil bli videreført både i og utover den treårsperioden denne strategiplanen gjelder for.

Ressursmessig har hovedvekten ligget på språkemnene. Siden det tar tid å bygge opp språkkunnskaper i “fjerne” fremmedspråk, og studenter som begynner på faget uten forkunnskaper i språket ikke er i stand til å lese avansert faglitteratur eller formulere akademiske tekster på russisk før et godt stykke ut i studiet, er det russiskspråklige primærpensumet blitt supplert med litteratur som kan leses i oversettelse, samt et noe mer omfattende teoretisk sekundærpensum på norsk og engelsk.

I historie-, kultur- og litteraturemnene RUS121, RUS131 og RUS253 har disse omleggingene gjort det mulig å utvide og kontekstualisere studentenes fagkunnskaper, men også å gå mer i dybden i fagstoffet. Slike grep har dessuten medvirket til å styrke fagets generelle målsetning om studentaktiv undervisning. Studentene våre får tilbud om å skrive flere oppgaver enn før, og de deltar mer aktivt i timene.

Å opprettholde en god balanse mellom tilegnelsen av hhv. fagstoff og det russiske språket er imidlertid utfordrende. I emnet RUS121 ble kravet om russiskkunnskaper fjernet i 2017. Fordelen med dette er et bedre historieemne og at emnet tiltrekker seg enkeltemnestudenter. I litteraturemnene har det russiskspråklige pensumet blitt tillagt noe mindre vekt og er nå i relativt begrenset grad knyttet opp mot obligatoriske aktiviteter og vurderingsformer. Dette er utfordringer vi er bevisste på og vil arbeide videre med fremover.

Så langt har den teoretiske og praktiske tilegnelsen av det russiske språket likevel vært godt ivaretatt, i BA-programmet gjennom de språklige emnene RUS120, RUS130, RUSPZ132, og RUS240. Her har de russiske språkpedagogene bidradd tungt til å opprettholde en systematisk oppbygging av russiskstudentenes språkkompetanse og til studentaktiv undervisning, bl.a. gjennom grammatiske øvinger og muntligtrening i grupper.

Etter at fagets toerstilling ble avviklet sommeren 2025, og språkpedagogstillingene blir trukket inn f.o.m. høstsemesteret 2026, står faget vårt ved en korsvei der vi vil måtte gjøre tunge faglige og ressursmessige prioriteringer. Dette vil vi komme tilbake til, men først mer om noen retningsvalg fagmiljøet tok for snart fire år siden og ønsker å videreutvikle.

Ukraina-satsingen og reperspektiveringen av russiskfaget

Fagmiljøet i russisk ved UiB har siden 2022 arbeidet aktivt med å reorientere russiskstudiet for å tilpasse seg de endringene i kompetansebehov som Russlands fullskalainvasjon av Ukraina har tydeliggjort. Vi har gjort viktige endringer i emner som handler om russisk historie (desentraliserte perspektiver på Russland som imperium), litteratur (emnefokus på litteratur og imperium), kultur (fokus på sammenhenger mellom politikk, kultur og soft-power) og språk (økt fokus på østslaviske dialektkontinuum, språklig mangfold, språkpolitikk) m.m. Denne typen tiltak er del av en global trend innenfor fagområdet som kan summeres

under begrepet «dekolonisering». Utover dette reperspektiveringsarbeidet har vi også startet utviklingen av et nytt emne i bachelorgraden i russisk som i sin helhet handler om Ukraina (med foreløpig emnekode UKR133: Ukraina: Historie, samfunn, litteratur, 10 stp.), som etter planen skal tilbys fra høsten 2026, og som kan være aktuell for flere emnepakker ved IF.

Satsningen på Ukraina, som også gjenspeiles i fagets brede formidlingsaktivitet og systematiske kompetansebygging hos ansatte, er noe vi ønsker å videreføre, i første omgang gjennom et EVU-utviklingsprosjekt med Ukraina-emner som det søkes midler til HK-dir for å gjennomføre under UA-KOMP-programmet 2025–2027. Her planlegges blant annet UKR133 utviklet til et fullverdig nettilbud (med foreløpig emnekode UKR633) i tillegg til andre Ukraina-relaterte mikroemner, kompetansebyggende tiltak og formidling.

Vi håper at Ukraina-emnene utover å nå nye målgrupper (frivillige organisasjoner, forvaltning og myndigheter) vil virke rekrutterende til våre BA- og MA-programmer. For å styrke Ukraina-kompetansen i fagmiljøet vil vi, dersom muligheten gir seg, prioritere Ukraina ved en evt. PhD-utlysning. Den ideelle PhD-kandidaten vil også ha høy kompetanse i russisk språkinnlæring, noe faget vårt vil ha stort behov for fremover.

Ressurssituasjonen, studieporteføljen og andre fagstrategiske planer

Når det gjelder ressurssituasjonen, vil bortfallet av språkpedagogstillingene og toerstillingen innebære at vi mister rundt en tredjedel av de drøye 3000 arbeidstimene faget de siste årene har brukt på undervisning (inkludert forberedelsesfaktorer, retting, vurdering, veiledning fagkoordinatorvervet o.a.). Dette er et betydelig kutt som vil få store konsekvenser for fagets studieportefølje. Russiskfaget vil dessuten stå igjen uten den morsmålskompetansen og spesialkompetansen i praktisk språkinnlæring språkpedagogene hadde.

Som følge av studieporteføljeprojektets krav om minst ett fellesemne, vil BA-studentene våre ikke lenger kunne velge mellom utenlandsemnet RUSPZ132 og SEK100/600. For å gi plass til SEK og Ukraina-emnet i bachelorgraden, har programstyret dessuten vedtatt å legge ned litteraturemnet RUS131. Med disse endringene vil det fra høsten 2026 inngå tre emner à 10 stp. i bachelorprogrammet vårt der det ikke kreves russiskkunnskaper, noe som tilsvarer et semesters fulltidsstudium. Disse endringene reiser flere viktige spørsmål:

1. Er det mulig å kompensere for bortfallet av språkpedagogstillingene og i så fall hvordan?
2. Hva kan gjøres for å styrke russiskstudentenes ferdigheter i skriftlig og muntlig russisk, helst uten at dette går på bekostning av andre viktige læringsmål?
3. Hvor kan det foretas kutt som i minst mulig grad rammer undervisningskvaliteten?
4. Vil vi som følge av omlegginger og nedskjæringer i fagets studietilbud måtte nedjustere fagets forventninger til språklig studieutbytte og senke kravene til aktiv språkbeherskelse?

Det viktigste tiltaket som vil bli iverksatt for å bøte på tapet av språkpedagogstillingen og styrke studentenes ferdigheter i russisk, er tilbud om to studieopphold i Kasakhstan. Det ene er et anbefalt intensivt 4-ukerskurs ved Narxoz University i Almaty, som vil kunne tas som frie studiepoeng etter andre semester f.o.m. sommeren 2026. Vi arbeider p.t. med å avklare hvor mange stp. dette kurset vil kunne forhåndsgodkjennes med av HF, samt hvilken støtte Lånekassen vil kunne gi. Det andre utenlandsoppholdet er et helt semesters utveksling (à 30 stp.) ved Al Farabi Kazakh National University i BA-studentenes 4. semester.

Siden disse tilbudene, bl.a. pga. støtteordninger, primært vil være rettet mot bachelorstudentene, undersøker vi også mulighetene for deltakelse i mer kortvarige utvekslingsopplegg som Erasmus+-ordningen BIP. Russiskfaget tiltrekker seg også studenter som ikke har mulighet til et utenlandsopphold, og også disse må vi kunne gi et tilfredsstillende tilbud. Vi oppfordrer studentene våre til deltagelse i språktandem (STEP, Tandem.net o.l.) og utforsker dessuten hvordan praktisk språkbeherskelse kan støttes av språkapper som Babbel, Mondly, Duolingo, Memrise og LanguaTalk.

Aktive språkferdigheter utvikles over tid, gjennom kontinuerlig eksponering og praksis. Selv om KI kan gi nyttige tilskudd til oppbyggingen av aktiv språkbeherskelse, er behovet for jevnlig off-line kommunikasjon med morsmålsbrukere essensiell. Vi undersøker mulighetene for å kunne be studenter med russisk som første- eller andrespråk som får fritak fra obligatorisk oppmøte, om å gi medstudenter uten forkunnskaper muntligtrening i kollokvie- eller seminargrupper.

I en tid da digitale oversettelsesverktøy er allestedsnærværende, er behovet for å arbeide med oversettelse og akademisk skriving i klasseromssetting, uten digitale hjelpemidler, større enn noensinne, siden arbeid uten slike hjelpemidler i størst grad fremmer egen læring. I lys av dette er det svært uheldig at opplæringen også i skriftlig russisk, i stadig høyere grad vil måtte foregå utenfor klasserommet, på BA- så vel som MA-nivå.

Det hersker ingen tvil om at russiskprogrammenes sterkt begrensede timeressurser vil måtte fremtvinge en reorientering i måten vi underviser på. Hvor og hvordan timekuttene kan foretas uten at det rammer studiekvaliteten i for høy grad, er det for tidlige å svare på. Her vil vi måtte prøve oss frem og evaluere underveis. Som den eksterne programsensoren for russiskprogrammene påpekte i sin seneste rapport, vil vi kanskje måtte åpne opp for generell KI-bruk i både undervisning, oppgaveskriving og vurdering – justere kravene til aktiv språkbeherskelse og heller prioritere å styrke passive språkferdigheter som lytteforståelse og tekstproduksjon med lovlig bruk av alle hjelpemidler.

Bergen 31.10.2025
Brita Lotsberg Bryn
(fagkoordinator for russisk)

Strategi 2026-2028 for tyskfaget ved Institutt for fremmedspråk, UiB

Innhold

1	Status hausten 2025	1
2	Undervisningsressursar	1
3	Prioriteringar ved redusert undervisningstilbod	1
4	Planar for utvikling av studieporteføljen	1
4.1	Vidareutdanning	1
4.2	Online BA og MA (med campussamlingar)	2
4.3	Didaktikk i disiplinerna	2
4.4	Ny struktur på 100-nivå	2
4.5	Lektorprogrammet	3
5	Prioriteringar for framtidige tilsetjingar	3
6	Om arbeidet med rekruttering, gjennomføring og fråfallsproblematikk	3

1 Status hausten 2025

Tyskfaget har fire fast tilsette med førstekompetanse i full stilling, ein DAAD-lektor i full stilling, ein læringsassistent frå DAAD og ein PhD-kandidat tilknytt forskargruppa Europas grenser.

2 Undervisningsressursar

Undervisningsressursane på tyskfaget fordeler seg slik: To av dei fast tilsette (Torgeir Skorgen og Birger Solheim) underviser i tyskspråkleg litteratur, kultur og historie, ein av dei (Kjetil Berg Henjum) underviser i tysk språk(vitskap) og ei (Åsta Haukås) i tysk fagdidaktikk. DAAD-lektoren (Olaf Mittelstraß) underviser i tysk språk, kultur og historie, DAAD-læringsassistenten (Serhat Ipek) først og fremst i tysk språk og PhD-kandidaten (Amy Partridge) i tyskspråkleg litteratur som ein del av pliktarbeidet.

3 Prioriteringar ved redusert undervisningstilbod

Ved å gjennomføre dei endringane i tilbodet som er skildra i neste avsnitt, reduserer vi undervisningsomfanget samstundes med at vi utvidar «inntekspotensialet» monaleg. Vidare reduksjonar er det vanskeleg å sjå føre seg om faget framleis skal vere eit fullverdig universitetsfag.

4 Planar for utvikling av studieporteføljen

4.1 Vidareutdanning

Vi har planar om å gjere studiet til eit (hybrid) campus-/online-studium som òg vil kunne passe som eit vidareutdanningstilbod. Dessutan er vi klare til å vidareføre emna frå KfK-prosjektet (Kompetanse for kvalitet) dersom vi får ressursar til det.

4.2 Online BA og MA (med campussamlingar)

Vi ønskjer så snart som mogleg å tilby ordinære studentar (frå samordna opptak) online (eller hybrid) BA- og MA-grad.

BA-førstesemesteret blir som i dag. TYS100 (ikkje obligatorisk men vanleg del av BA i tysk) er klar til å blir digitalisert når ex.phil. og LES100 blir digitale. Då kan alle emna i andre og tredje semester vere online med eit seminar (1 dobbeltime) per veke, ein førebuiingsmodul og ein etterarbeidsmodul.

Alle studentane får dessutan tilbod om campussamlingar (t.d. to à to dagar per semester).

Programstudentar (BA, årsstudium, lektor) deltek dessutan på miljøskapande arrangement i regi av studentane (t.d. pizzakveldar og filmkveldar) eller fagmiljøet (t.d. tysklunsj nokre gongar kvart semester).

I sjette semester blir dagens emne erstatta av online-emne, og programstudentar og EVU-studentar blir underviste saman på Zoom. Alle studentane får tilbod om ei todagars oppstartsamling på campus i januar, med sosialt opplegg om kvelden.

Alle MA-emna i første og andre semester blir online så snart som mogleg. Det blir òg arrangert to frivillige campussamlingar (t.d. to à to dagar). TYS350 Tysk masteroppgåve (tredje og fjerde semester) blir tilbydd med rettleiing på campus og online.

4.3 Didaktikk i disiplinemna

Vi planlegg å integrere didaktikk i disiplinemna. Litteraturemne kan innehalde element som t.d. gir auka refleksjon om bruk av litteratur i framandspråkundervisninga i skulen; språkemne kan innehalde element som tek føre seg læringsstrategiar knytte til t.d. munnleg og skriftleg kommunikasjon, kunnskap om språklege strukturar og ordlæring.

4.4 Ny struktur på 100-nivå

Tyskfaget ønskjer å endre samansetjinga av emne på 100-nivå. Vi har no to språkemne der det eine (våremnet TYS105) er meir grunnleggjande enn det andre (haustemnet TYS115 som òg inneheld ein lydlæredel). Målet er å ha to «likestilte» språkemne der det eine fokuserer på «grammatikk», det andre på munnleg språkpraksis med ein lydlærekomponent. Vi har no to litteraturemne, eitt for nyare (TYS108) og eitt for eldre (TYS118) litteratur. Vi ønskjer å ha eitt litteraturemne som har eit «nyare» fokus og kanskje òg opnar for ei tematisk orientering heller enn ei kronologisk. I tillegg har vi no historie- og kulturemnet TYS106 som i praksis mest er eit historieemne. Her ønskjer vi å opprette eit reint historieemne (som òg kan ha innslag av skjønnlitteratur) og dessutan eit emne som konsentrerer seg om (mest) samtidige/moderne kulturuttrykk i det tyskspråklege området (film, musikk, kunst), og her vil det òg vere rom for skjønnlitteratur (t.d. teikneserieromanar/*graphic novels*). Slik får vi eit 100-nivå som er betre tilpassa den nye lektormodellen enn det som er tilfellet no der dei som har tysk som fag 1, går glipp av

språkemnet om hausten (TYS115, med lydlære som er viktig for skulen), og dei som tek tysk som fag 2, tek språkemna i «feil» rekkefølge. Emna skal generelt bli meir «moderne» og tilpassa at dei fleste studentane våre kjem frå skulen og at mange studentar også skal tilbake til skulen som lærarar .

4.5 Lektorprogrammet

Lektorutdanninga er viktig for tyskfaget. Det er stor mangel på tysklærarar i skulen, og vi vil bidra til at fleire dyktige lærarar kjem ut i skulen. Slik kan vi også rekruttere fleire motiverte og dyktige studentar. Ved omlegging til online/hybrid undervisning får studentane høve til å møte erfarne lærarar tidleg i utdanninga, noko vi har opplevd som ein fordel på andre emne. Vi ser difor på denne endringa som positiv for studentane våre, sjølv om vi må vere merksame på utfordringar som kan oppstå med ei slik endring. Undervisninga i tysksdidaktikk og framandspråksdidaktikk vil i all hovudsak føregå på campus.

5 Prioriteringar for framtidige tilsettingar

Ei ny fast stilling ved tyskfaget bør vere i tysk språk(vitskap), ei rekrutteringsstilling bør vere ei kombinasjonsstilling i tysk språkvitskap og didaktikk.

6 Om arbeidet med rekruttering, gjennomføring og fråfallsproblematikk

Vi er klar over utfordringane knytte til låg rekruttering, låg gjennomføring på normert tid og høge fråfallstal. Vi jobbar med redesign for å tiltrekke oss studentar, vi prøver å ha tett kontakt med og oppfølging av studentane og arrangere sosiale og trivselsfremjande tiltak for å unngå å miste studentar. Samstundes legg vi stor vekt på det vi håper er det viktigaste i denne samanhengen: God og aktiviserande undervisning.

Fagmiljøet i tysk (Åsta Haukås, Kjetil Berg Henjum, Torgeir Skorgen, Birger Solheim), i november 2025

Fagstrategiplan for spansk språk og latinamerikastudium 2026-2028

Status

Ved inngangen til 2026 har faget følgende faste stillingar:

- Ei 100% professorstilling i latinamerikansk litteratur
- Ei 100% førsteamanuensisstilling i spansk fagdidaktikk
- Ei 100% førsteamanuensisstilling i spansk språk. Denne stillinga skal etter bemanningsplanen dragast inn ved avgang for alder, seinast i august 2029.
- To 100% førsteamanuensisstillinger i latinamerikansk historie. Den eine av desse har frikjøp heile 2026, hausten 2027 og våren 2028.
- Ei 50% lektorstilling i spansk språk
- To 20% lektorstillinger i latinamerikansk kultur. Den eine av desse har permisjon utan vikar våren 2026.
- Ei 20% lektorstilling i latinamerikansk litteratur
- Ei 10% lektorstilling i spansk språk

I tillegg vil faget etter planen ha følgende midlertidige stillingar:

- Ei 50% lektorstilling i 2026 i latinamerikansk historie/kultur (vikar for frikjøp)
- Ei 20% bistilling 2026-2027 i latinamerikansk historie/litteratur/kultur
- Ei 20% bistilling 2026-2027 i spansk språk
- To PhD-kandidatar som er ferdige med undervisningsplikta og etter planen skal levera i løpet av perioden.
- Ein PhD-kandidat som har stipend august 2025-juli 2029.

Dette vil seia at faget har 160% stilling fordelt på sju personar. Desse personane har sine hovudstillinger andre stader og det er for nokre vanskeleg og for andre umogeleg å koma til campus. Det tyder at dei sju personane vanskeleg kan nyttast i stadbunden undervisning, at dei faste førstestillingane ikkje har møtepunkt med delstillingane og at dei dermed i svært liten grad bidrar til fagutvikling og fagmiljø. Det er dessutan stor usikkerheit knytt til kva som skjer om ein av dei faste delstillingane sluttar, men det er tvilsamt om denne då vert erstatta.

Faget har følgende obligatoriske program:

- BAHF-SPLA -Bachelorprogram i spansk språk og latinamerikastudium
- MAHF-SPLA -Masterprogram i spansk språk og latinamerikastudium
- ÅRHF-SPLA -Årsstudium i spansk språk og latinamerikastudium
- MAHF-LÆFR -Lektorutdanning med master i framandspråk, der spansk språk og latinamerikastudium kan vera fag 1 eller fag 2

Det er ingen valfrie emne i nokon av programma.

I tillegg har faget

- Lærarutdanning (tidlegare KfK) finansiert av Udir som tek opp om lag 55% lektorstilling. Det er uklart i kva grad det er obligatorisk for spanskfaget å gi desse emna og kor lenge det skal vara.
- Emna i årsstudiet ligg også ute som EVU-emne med online undervisning på ettermiddag. Desse emna gir om lag halvparten av studiepoenga faget produserer på 100-nivå og tek opp om lag 60% lektorstilling.

Forsking

Faget har i perioden eitt stort forskingsprosjekt, DARKLAX, leia av Ernesto Semán. Det er også søkt om eitt anna NFR-prosjekt der ein enno ikkje har fått svar. Det vil også bli søkt om eit ERC-prosjekt. Med ulike fagdisiplinar, er også forskingsinteressene til dei fem faste tilsette med forskingsdel i stillingane sine, ulike. Alle samarbeider med forskarar ved andre institusjonar i Noreg og i utlandet. Medan DARKLAX er tverrfagleg med rot i *environmental humanities*, forskar andre på tolking, omsetjing, litteratur, historie eller fagdidaktikk. Faget ser det som rett og viktig at alle held fram med sine samarbeid innan sine disiplinar. Meir enn **to-tre store forskingsprosjekt** på eit fag med (snart) fire faste førstestillingar ville også vera vanskeleg å handtera med tanke på kontinuitet i campusaktivitet. Det er difor ikkje planar om å søkja fleire store prosjekt i perioden.

Undervisning

Faget har få stabile undervisningsressursar som er til stades på campus og det er såleis vanskeleg å arbeida jamnt med utvikling av studieportefølje. Faget står også etter planen utan førstekompetanse i språk like etter at perioden for denne strategiplanen går ut, og vil dermed ikkje kunna tilby undervisning i lingvistikkk på 200- og 300-nivå eller rettleiing i lingvistikkk på BA-, MA- og PhD-nivå, og heller ikkje forskingsbasert undervisning i disiplinen. Dette påverkar naturleg nok utviklinga av studieporteføljen. Det same gjer store reformer som ny lektormodell og HF sitt studieporteføljeprojekt. Desse styrer i stor grad kva me må gjera utan at dette nødvendigvis er det fagmiljøet meiner er best for faget, og pålegg bruk av ekstra ressursar som t.d. 15 stp meir undervisning på lektorprogrammet. I ein periode er det også dobbel undervisning på gamal og ny lektormodell utan at ressursar er tilført.

Som før nemnt, underviser ein no på campus utelukkande på emne som er obligatoriske i BAHF-SPLA, MAHF-SPLA og ÅRHF-SPLA (same emna som i BAHF-SPLA) og MAHF-LÆFR. I tillegg har me eit online-tilbod gjennom det tidlegare KfK og EVU. Om lag halvparten av studiepoenga faget produserer på 100-nivå, kjem frå EVU-emna. **Faget ynskjer å vidareutvikla online-tilbodet til også å gjelda 200- og 300-nivå** og ser eit stort potensiale med tanke på å produsera endå fleire studiepoeng og også grader, men

dersom me skal forhalda oss berre til faste stillingar, at faget skal tilby det som før heitte KfK og at stillinga i språk forsvinn i 2029, er det ikkje mogeleg å utvida EVU-porteføljen slik det er no. Det er også EVU-emna som først må strykast dersom faget må kutta i undervisninga. Alle emne har ei minimumsundervisning som ligg langt under norma dei har på t.d. UiO (totalt 42 t/veka på 30 stp på UiO mot 28 t/veka hjå oss), og det er ikkje mogeleg å kutta ytterlegare.

Prioriteringar for framtidige tilsettingar

Faget ynskjer først og fremst å få **erstatta førsteamanuensisstillinga i spansk språk** som etter bemanningsplanen forsvinn i løpet av dei neste par åra. Utan ei slik stilling, vil ikkje spansk språk og latinamerikastudium på Institutt for framandspråk kunna tilby undervisning og rettleiing i språk/lingvistikk over 100-nivå og kan heller ikkje forska innan språkdisiplinen. Ideelt sett skulle faget i tillegg hatt ein 100% allround-lektor som kunne undervisa både på campus og online på innføringsemna og på 100-nivå. Dette ville gi ein mykje større grad av stabilitet og kontinuitet enn det me no opplever.

Konklusjon

Faget har fragmenterte undervisningsressursar og ein fragmentert studieportefølje. Det første gjer det vanskeleg å arbeida systematisk og kontinuerleg med studieporteføljen. Det andre gjer at me hausten 2025 var det faget på IF som hadde flest registrerte studentar. Det er dessutan usikkert korleis ressurssituasjonen vert framover. Men faget ynskjer:

- Å utvikla EVU-porteføljen på 200- og 300-nivå. Dette krev meir og meir stabile ressursar.
- Å få erstatta stillinga som skal trekkjast inn ved avgang seinast i 2029.
- Å styrkja undervisningsressursane med ein allround-universitetslektor.

Sak 5: Evaluering av ARK-prosessen og HMS-arbeidet ved instituttet i 2025

Institutttrådsmøte 3. desember 2025

Institutt for framandspråk

Universitetet i Bergen

EVALUERING AV ARK-PROSESSEN OG HMS-ARBEIDET VED INSTITUTTET I 2025

Denne evalueringa skisserer og vurderer ARK-undersøkinga og oppfølginga av ARK-undersøkinga ved Institutt for framandspråk (IF) i 2025. Det er samstundes naturleg å inkludera oppfølginga av tilsetjingssaka på arabisk i 2024, som til dels har vore fletta saman med ARK-oppfølginga. Arbeidet med HMS ved instituttet har sjølvstendig mange andre element òg, men desse er ikkje inkluderte i denne rapporten.

1. Føremål og bakgrunn

Den felles arbeidsmiljøundersøkinga, betre kjent i kortforma ARK, blir gjennomført kvart tredje år og inkluderer alle avdelingar ved UiB. Målet med ARK-prosessen er å kartleggja, utvikla og betra arbeidsmiljøet gjennom å involvera dei tilsette. Arbeidet er ein del av ei stor fellessatsing innanfor sektoren, der ARK-undersøkinga har vorte brukt ved 25 norske og nokre få svenske institusjonar. [ARK](#) vart lansert i 2013 og er forvalta av HR- og HMS-avdelinga ved Noregs teknisk-vitskaplege universitet (NTNU). Opplegget blir utvikla og justert kontinuerleg. Institutt for framandspråk deltok i undersøkinga i 2015, 2018, 2021 og no sist i 2025.

Parallelt og til dels vove inn i ARK-undersøkinga har instituttet arbeid med oppfølginga av den krevjande tilsetjingssaka på arabisk hausten 2024. Målet her har vore å byggja tillit internt ved instituttet og finna ein god veg vidare etter at sjølvstendige tilsetjingsprosessane vart avslutta.

2. Oversikt over arbeidet i 2025 – ei tidslinje

Denne tidslinja skisserer korleis instituttet har følgd opp ARK-undersøkinga og tilsetjingssaka i 2025.

JANUAR

29. januar: institutttrådet orientert om allmøta som har vore om arbeidsmiljøet, og om invitasjonen til å delta i mindre grupper organisert av HR-avdelinga ved fakultetet ([Orienteringssak 3A](#)).

FEBRUAR

Gruppesamtalar som oppfølging av tilsetjingssaka.

MARS

24. mars: spørjeundersøkinga (ARK) sendt ut til medarbeidarane.

APRIL

24. april: instituttet får oversendt rapportane med resultat frå spørjeundersøkinga.

MAI

7. mai: planleggingsmøte for det vidarearbeidet med instituttleiinga, verneombod, varaverneombod og administrasjonskonsulenten til stades.

14. mai: kartleggingsmøtet for alle tilsette ved IF. HR-avdelinga presenterer funna frå ARK-undersøkinga 2025, og dette blir følgt av gruppearbeid der dei tilsette drøftar og melder inn felt ved arbeidsmiljøet IF bør ta vare på, og felt instituttet bør bli betre på.

21. mai: planleggingsmøte for den vidare oppfølginga av ARK og gruppearbeidet etter tilsetjingssaka. Instituttleiinga, verneombod, varaverneombod, tidlegare verneombod og administrasjonskonsulenten ved instituttet deltek.

28. mai: instituttrådet orientert om oppfølginga av arbeidsmiljøet så langt i 2025, om tildelinga av 200 000 kroner frå fakultetet til arbeidsmiljøtiltak og om planane om spørjeundersøking, heildagssamling for heile instituttet og utvikling av fagstrategiar ([Sak 4](#)).

AUGUST

Instituttleiar, verneombod og administrasjonssjef svarar på spørjeskjema om ARK og korleis undersøkinga har fungert for dei ulike tilsettgruppene ved instituttet.

11. august: Rapport med oppsummering av ARK-arbeidet og gruppearbeidet etter tilsetjingssaka blir sendt ut til alle ved instituttet.

SEPTEMBER

3. september: instituttrådet orientert om status for arbeidsmiljøoppfølginga ved instituttet, inkludert planane om instituttkonferanse i november, at spørjeundersøkinga ved instituttet hausten 2024 ikkje blir gjennomført, men at det vil bli gjennomføra årlege spørjeundersøkingar dei åra det ikkje er ARK-undersøkingar (og første gong ved HF våren 2026).

24. september: tiltaksmøte for alle tilsette ved instituttet drøftar konkrete utfordringar og tiltak for arbeidsmiljøet.

OKTOBER

22. oktober: instituttrådet orientert om status for arbeidsmiljøet, inkludert det gjennomførte tiltaksmøtet (Orienteringssak 3D).

NOVEMBER

25. november: gjennomføring av instituttkonferansen for tilsette og studentar ved IF.

DESEMBER

3. desember: evalueringsrapport om arbeidet med ARK og arbeidsmiljøet lagt fram for instituttrådet.

3. Oppfølging av tilsetjingssaka

I etterkant av tilsetjingssaka på arabisk hausten 2024 vart det etablert ei arbeidsgruppe med mål om å styrkja arbeidsmiljøet ved instituttet. Gruppa har vore sett saman av instituttleiar Martin Paulsen, tidlegare verneombod Bente Hannisdal (til og med desember 2024), noverande verneombod (frå januar 2025, og tidlegare vara) Kjetil Berg Henjum, saman med administrasjonskonsulent og HMS-koordinator Susann Aga. Arbeidsgruppa har hatt jamlege møte og tett dialog gjennom året for å sikra framdrift og kontinuitet i arbeidet med å betra arbeidsmiljøet ved instituttet.

Arbeidsgruppa har gjennom året hatt jamleg kontakt med HR-avdelinga ved fakultetet, hovudverneombod og bedriftshelsetenesta ved UiB. Instituttleiar og vernetenesta har òg gjennomført individuelle samtalar med dei tilsette som har ønskt dette.

I november 2024 vart det arrangert eit uformelt allmøte for alle tilsette ved instituttet, initiert av vernetenesta og utan instituttleiinga til stades. I desember og januar følgde instituttleiar opp med to allmøte, der tilsette kunne senda inn spørsmål på førehand eller stilla dei direkte i plenum. Møta hadde godt oppmøte og engasjement, og det var mogleg å delta via Teams for dei som ikkje kunna stilla fysisk. Referat frå møta vart sendt ut i etterkant.

I februar 2025 arrangerte HR-avdelinga ved fakultetet gruppesamtalar om arbeidsmiljøet, samtalar som var opne for alle tilsette ved instituttet. Deltakarane kunne melde seg på og ta opp tema dei ønskte å diskutera i mindre grupper. Samtalane var ikkje avgrensa til tilsetjingssaka, men galdt heile arbeidsmiljøet.

Verneombod Kjetil Berg Henjum sende i august ut ei oppsummering av hovudpunkta frå gruppesamtalane kopla opp mot funn frå ARK-undersøkinga. Oppsummeringa vart presentert meir inngåande på tiltaksmøtet 24. september. Før tiltaksmøtet vart det òg delt eit samla oversyn over innspel og framlegg til tiltak frå både kartleggingsmøtet i mai (ARK-prosessen) og gruppesamtalane i regi av HR-avdelinga.

Arbeidsgruppa hadde opphavleg planlagt ei punktundersøking hausten 2025, men fakultetet rådde frå å gjennomføra ei slik undersøking. I staden får instituttet tilbod om individuell oppfølging til deltakarar i gruppesamtalane, og vi vil få ein forenkla versjon av ARK-undersøkinga våren 2026.

4. Prioriteringar, resultat og vidare oppfølging av ARK-undersøkinga

Tiltaksmøtet og gruppearbeidet der løfta fram viktig felt der instituttet kan bli betre, og det kom framlegg om ei rekkje konkrete enkelttiltak. Mange av innspela uttrykte ønske om betre **kommunikasjon**, betre **informasjon** og meir rom for **medverknad**. Her kom det kritiske innspel både til instituttet, til fakultetet og til samspelet mellom fakultetet og instituttet. Det vart etterlyst gode **møteplassar** både mellom fakultetet og instituttet og ved instituttet internt.

I tiltaksmøtet kom det opp mange idear og framlegg, og instituttleiinga har lagt diskusjonane i tiltaksmøtet til grunn for arbeidet med den vidare oppfølginga av ARK ved IF. Med utgangspunkt i

stikkorda kommunikasjon, informasjon, medverknad og møteplassar arbeider instituttleiinga med følgjande prioriterte tiltak hausten 2025:

- Instituttkonferansen 2025 er planlagt 25. november. Samlinga er tenkt som ein fagleg og sosial møteplass ved instituttet for å skapa fellesskap gje rom for utveksling av idear ved instituttet.
- Instituttleiinga har sett i gang eit arbeid med å få på plass eigne strategiplanar for alle faga. Planane blir lagt fram til drøfting og godkjenning på instituttrådsmøtet 3. desember, og ønsket er at dei tilsette på faga gjennom desse planane skal delta meir aktivt og systematisk i prioriteringane på faget framover.
- Tiltaksmøtet trekte fram korte høyringsfristar som eit problem som hindra reell medverknad for dei tilsette. Instituttleiinga vil ta opp dette direkte med fakultetet, og eventuelt vidare med UiB sentralt.
- Saksmengda og bunken av sakspapir til fakultetsstyremøta er ofte stor. Det er knapt med tid for representantane til å setja seg inn i sakene, og i praksis altfor kort tid til å involvera dei fakultetsstyremedlemane representarar, til ein meningsfull dialog. Instituttet vil kontakta fakultetet og be meir tid mellom utsending av sakspapir og møte.
- Tiltaksmøtet etterlyste meir informasjon om viktige pågåande prosessar, ikkje berre informasjon om resultat. Instituttleiinga vil, i tillegg til å bruka interne møte som før, leggja vekt på å informera om viktige interne prosessar i IF-nytt.
- Instituttet vil invitera fakultetsleiinga til dialogmøte med heile instituttet (allmøte).
- LES100 har skapt frustrasjon. Det har vore innvendingar mot den faglege tilnærminga, mot bruk av undervisningsressursar frå faga, og det har vore ønske om betre informasjonsflyt. Instituttleiinga vil halda god kontakt med fagkoordinatorane i prosesen framover og dessutan senda ut e-post til alle ved instituttet når vi har vesentleg oppdateringa å gje om LES100
- Lågterskel møteplassar er viktig for fellesskapet ved instituttet. Her er det på plass gode og velfungerande tiltak som utvida lunsj ein gong i månaden. Instituttet vil vidareføra desse og leggja til rette for gode nye initiativ til møteplassar, så langt vi er i stand til innanfor dei økonomiske rammene vi har.

5. Oppsummering

Instituttet har følgd opp store og omfattande HMS-prosessar i 2025. Det gjeld ikkje minst den treårlege ARK-undersøkinga, men òg oppfølginga av tilsetjingssaka på arabisk. Når det gjeld tilsetjingssaka, meiner vi instituttet no har kome eit langt steg i riktig retning frå der vi var i fjor haust, og dei tilsette på faget gjer ein stor jobb med å vidareutvikla og tilpassa arabiskfaget til utfordringane vi vil møta framover. ARK-prosessen følgjer i stor grad eit fastlagt mønster med spørjeundersøking, presentasjon av funn, utpeiking av felt vi vil ta vare på og felt vi vil betra, og deretter innhenting av meir konkrete framlegg som instituttleiinga får ansvaret for å følgja opp. Bruken av allmøte med gruppearbeid er den sentrale metoden i ARK-prosessen. Det er ting vi kunne ønskt oss annleis med sjølve undersøkinga og med presentasjonen av resultat. Ikkje minst burde presentasjonen gå lengre i å forklara funna, gje relevante samanlikningar og gje vink om kva som skil seg ut som gode og dårlege resultat. Når det gjeld oppfølginga av ARK-kartlegginga ved instituttet, synest likevel instituttleiinga denne har vore konstruktiv, god og ærleg. Dei tilsette har kome med mange gode innspel, som i stor grad ligg i skjæringspunktet mellom kommunikasjon, informasjonsbehov og ønsket om medverknad. Instituttleiinga

arbeider med å følgja opp dette gjennom konkrete tiltak, slik vi har skissert under punkt 4 over, og vi vil orientera instituttrådet jamleg om arbeidet.

Sak 6: Økonomiske sparetiltak ved instituttet

Institutttrådsmøte 3. desember 2025

Institutt for framandspråk

Universitetet i Bergen

Instituttleiinga inviterer med denne saka instituttrådet til å drøfta økonomiske innsparingar på driftsbudsjettet i 2026 og 2027. Instituttrådet skal vedta driftsbudsjett for 2026 på institutttrådsmøtet i januar, men sidan vi reknar med å måtta gjera store innsparingar, som vil setja tydelege fotavtrykk i drifta ved instituttet, ønskjer vi å leggja fram ei førebuande sak slik at rådet får betre tid til å drøfta og vurdere ulike innsparingar og konsekvensane av desse.

Drøftinga nedanfor gjeld berre *driftsbudsjettet ved instituttet*. Det er for så vidt ein mindre del av instituttet sin totaløkonomi. Den klart største delen av økonomien høyrer til på fakultetsbudsjettet, som inkluderer både løn til fast tilsette i vitskaplege og administrative stillingar og løn til stipendiatar.

Driftsbudsjettet ved instituttet er likevel viktig sidan det er her vi har dei disponible midlane vi kan bruka til eit breitt spekter av oppgåver. Det er her vi må finna pengar til innleige av vikarar og andre mellombels tilsette i undervisninga, honorar til sensorar, kjøp av data- og kontorutstyr, støtte til forskning og publisering, støtte til fagutval og til feltarbeid for masterstudentar, bevertning og arrangement, hms-tiltak, innkjøp av bøker - og så bortetter. Av dette er løn og honorar samla sett den klart største utgiftsposten. Løn og honorar inkluderer då innleigde vikarar, toarstillingar, faste delstillingar som framleis er dekkja av instituttet, eksamenssensorar, eksterne fagfellar («programsensorar») o.a.

Kvifor har vi problem med driftsbudsjetta våre i åra som kjem? Dei siste åra har vi klart utfordringane på driftsbudsjettet vårt rimeleg greitt, sjølv om vi heile vegen har hatt etter måten høge utgifter til løn og honorar. Grunnen til at vi likevel ikkje har enda opp med eit uhandterleg underskot er enkelt: store ekstraordinære inntekter i form av sluttgevinstar frå prosjekt. Først fekk vi milliongevinst frå Eksamensprosjektet på engelsk (2023), så frå Nasjonale prøvar i engelsk (2024) og no i år frå Kompetanse for kvalitet.

Vi vil ikkje få slike ekstraordinære sluttinntekter frå prosjekt i 2026 og 2027. Det er hovudgrunnen til at økonomien vår på instituttet blir langt tøffare. I tillegg skjer dette i ein situasjon der fakultetet må redusere utgifter – både gjennom stillingskutt og redusert pengebruk – og fakultetet har krympa løyvinga til driftsbudsjetta ved institutta, som ein del av arbeidet med å sikra lønskostnadane som ligg på fakultetet. Året 2026 slår dessutan den nye modellen for resultatfordeling ekstra dårleg ut for IF på grunn av svake gjennomføringstal på studiesida. Og, som om ikkje alt dette var nok, har fakultetet innført ein ny modell for eksternfinansierte inntekter, som m.a. fører til at ein del av den sluttgevinsten som gjekk til institutt-budsjettet tidlegare, no endar opp på fakultetet (riktig nok med ei overgangsordning i 2025).

Dermed er det eit stort gap mellom inntektssida i driftsbudsjettet vårt ved i 2026 og dei utgiftene vi normalt har gjennom eit år. Budsjettsskissene frå fakultetet peikar på om lag 2 millionar i sprik mellom løyvingar/inntekter på den eine sida og forventa utgifter på den andre. Her er det eit par usikre moment som må nemnast: Fakultetet gjer budsjettvedtaket sitt på møtet 9. desember, og fram til dess kan vi ikkje vita heilt sikkert kor stor løyving IF får. Kanskje kan vi håpa på ei viss

ekstra støtte til m.a. IF i 2026 sidan det negative utslaget på driftsbudsjettet vårt er så stort – men fakultetet har neppe store summar dei kan omdirigera. Viktigare er det nok at instituttet vil ha med seg eit overskot frå 2025 til 2026, ein rest av den store gevinsten frå vidareutdanningstilboda på Kfk. Prognosane for i år har betra seg utover hausten, og kan henda har vi så mykje som éin million med oss av overføringar inn i 2026-budsjettet. Det er i så fall til veldig god hjelp. Men det er ikkje nok når den skisserte gapet mellom inntekter og utgifter er dobbelt så stort. I tillegg kjem det at dette overskotet vil bli brukt opp i 2026, slik at det er heilt urealistisk å rekna med at vi har med oss eit overskot inn i 2027. Grip vi ikkje fatt i utfordringane no på 2026-budsjettet, blir derfor 2027-budsjettet endå vanskelegare å handtera.

Det finst to vegar til balanse i budsjettet. Den eine er auka løyvingar og inntekter, den andre er kutt i utgiftene. Slik økonomien er på fakultetsnivået, kan vi ikkje basera oss på auka løyvingar. Derimot kan vi på sikt auka inntektene på studiesida gjennom å rekruttera fleire studentar og få fleire av dei til å gjennomføra på normert tid, eller å få kvar student til å ta fleire studiepoeng. Vi kan òg halda fram arbeidet for vekst i inntektene frå eksternfinansierte forskingsprosjekt. Eit NFR- eller ERC-prosjekt vil tilføra instituttet nokre hundretusen i pluss årleg. Instituttet jobbar godt med å få fram sterke prosjektsøknader, men vi kan ikkje rekna med nemneverdige utslag i driftsbudsjettet allereie i 2026. Om vi får tilslag på eitt eller to større prosjekt, kan vi styrka inntektssida i 2027.

Instituttet må derfor gjera store reduksjonar på utgiftssida i driftsbudsjettet i 2026 og 2027. Resten av denne drøftinga skisserer nokre moglege innsparingar og omfanget av desse.

Framlegg til innsparingar

I tabellen nedanfor er det skissert moglege innsparingar i driftsbudsjettet ved IF dei to neste åra. Utgangspunktet er utgiftene vi har til desse postane no i 2025. I nokre tilfelle er tala for 2025 den eksakte utgifta instituttet har på denne posten i år, i andre tilfelle er det ført opp ein forventa og litt meir omtrentleg sum, m.a. fordi vi ikkje kjenner den eksakte summen før rekneskapen for 2025 er avslutta. I prinsippet kan ein tenkja seg å gjennomføra alle kutt-framlegga nedanfor, ein kan gjennomføra berre nokre av dei, og vi kan supplera med tilleggskutt. Dette vil vi koma tilbake til når vi skal drøfta og vedta driftsbudsjett for IF i 2026.

SPARETILTAK	2025	2026	2027
Støtte til språkoppald i Granada (ordinære studentar)	11 738	0	0
Støtte til språkoppald i Granada (Kfk-studentar)	36 254	0	0
Reiseleiarar for studentar i York	54 017	55 000	0
Utgifter til toarstilling - italiensk	175 000	0	0
Utgifter til toarstilling - engelsk	0	250 000	0
Kutt av ekstern sensor - engelsk	54 427	0	0
Kutt av ekstern sensor - fransk	19 767	0	0
Kutt av ekstern sensor - italiensk	34 480	0	0
Kutt av ekstern sensor - russisk	11 433	0	0
Kutt av ekstern sensor - spansk	56 917	0	0
Kutt av ekstern sensor - tysk	73 274	0	0
Avvikla støtte til bokpresentasjonar	5 000	0	0
Utmelding av den nasjonale TBLR-forskaraskulen	35 000	0	0

Halvera støtte til sommaravslutning og juleavslutning	50 554	25 000	25 000
Driftsmidlar instituttlear/instituttleiinga	150 000	75 000	75 000
Støtte til gjesteforelesarar	25 000	10 000	10 000
Forskningsstøtte frå instituttet	300 000	0	0
Individuelle driftsmidlar til vitskapleg tilsette	90 000	45 000	45 000
Støtte til administrativ kompetanseutvikling	51 000	20 000	20 000
TOTALT	1 233 861	480 000	175 000

Dersom instituttet gjennomfører alle kuttframlegga over, reduserer vi dei årlege utgiftene våre med rundt 750 000 kroner i 2026. Tek fakultetet på seg å finansiera toarstillinga på engelsk, som går fram til årsskiftet 2026/2027, blir den samla innsparinga på kring ein million – og kanskje litt i overkant av ein million kroner dersom vi i tillegg får til ein del innsparingar som det ikkje har vore så enkelt å få talfesta i denne omgang (t.d. støtte til servering og bevertning ved ulike arrangement).

Nedanfor følgjer utfyllande kommentarar til dei ulike enkeltpostane.

I motsetnad til engelsk, fransk, tysk og russisk, har ikkje spanskfaget hatt noko studiesenter eller annan institusjon i utlandet der vi har sendt studentane på kortvarige opphald for å få språkleg trening. Vårsemesteret i år prøvde vi oss med eit tilbod om **språkoppald i Granada**. Det var svært få studentar som deltok i dette opplegget, og det er uansett ikkje planar om å føra vidare tilbodet.

Spanskstudentane på **Kfk** (vidareutdanninga Kompetanse for kvalitet) har fleire år hatt ei **utveksling til Granada**. Dette har så langt vi kjenner til fungert godt, men vi er ikkje forplikta til å halda fram med denne korttidsutvekslinga på det nettbaserte lærarutdannings-tilbodet.

IF sender engelskstudentar på **språkoppald ved det norske studiesenteret i York**. Her har det vore ei forventning om at instituttet sender med tilsette som kan vera til stades i York begge vekene studentane er der. Utgiftene våre til ei slik ordning er relativt høge. Universitetet i Oslo (UiO) har studentar i York samstundes med oss. Vi har kontakta Oslo med spørsmål om vi kan gå saman om ei ordning der vi deler på ansvaret og ikkje treng å ha to personar – ein frå UiB og ein frå UiO – i York samstundes. UiO ønskjer å halda fram som no med å ha representant frå Oslo til stades heile perioden på to veker. IF bør kutta ut ordninga med å senda tilsette med studentane til York. Vi sender trass alt studentar til Caen, Kiel og Kasakhstan utan at det følgjer med tilsette. Kontakt mellom studentane i York og oss kan ordnast digitalt.

Italienskfaget er forespegla ei tredje stilling gjennom småfagsordninga, som er initiert av UiB sentralt. Det ser likevel ikkje ut til at vi får tilsetja i den nye stillinga før vi nærmar oss slutten av opptappingsperioden for småfags-ordninga om nokre år. Instituttet har derfor finansiert ei **toarstilling på italiensk** (20 prosent) for å hjelpe faget med å ta litt av støyten på undervisningssida medan vi ventar på den nye stillinga. Fakultetet har lova å overta finansieringa av denne toarstillinga frå og med 2026.

Instituttet har fått finansiering til ei **toarstilling på engelsk**, som kompenserer for undervisninga til Joseph Tabbi. Denne attåtstillinga (20 prosent) varer ut året 2026, og vi har så langt ikkje fått nokon lovnad om at fakultetet vil finansiera stillinga i 2026. Her har vi likevel eit håp om at fakultetet legg inn finansiering, slik at vi slepp den skisserte utgifta på 250 000 kroner til neste år.

Vi har dessutan prøvd å rekna på kor mykje vi kan spara med ei

omlegging frå to

eksamenssensorar til éin.

Dette er sjølv sagt ikkje berre eit ressurs spørsmål, men òg eit fagleg spørsmål, og gjennomgangen her handlar berre om finansiering og ressursar. Regelverket krev to eksamenssensorar på emne som har 15 studiepoeng eller meir, på munnleg eksamen, på masteroppgåver og bacheloroppgåver og på klagesaker. På andre emne får vi

lov til å redusera frå ein til to eksamenssensorar. AHKR har allereie lagt om til éin sensor der det er mogleg. Hjå oss har engelskfaget på nokre emne innført ei ordning med berre ein kommisjonsmedlem i sensureringa. Oppsettet til høgre viser forventta innsparingar ved IF ved ei slik omlegging. Dei faktiske sensurtimeane er lagt til grunn for våren 2025; for haustsemesteret har vi estimert ressursbruken. Sjølv om timeane og summane i tabellen ikkje er heilt eksakte, reknar vi med dei treff rimeleg godt.

FAG	SPARING: TIMAR	SPARING: KRONER
ARABISK	144	0
ENGELSK	241	54 427
FRANSK	324	19 767
ITALIENSK	160	34 480
JAPANSK	356	0
KINESISK	110	0
RUSSISK	0	11 433
SPANSK	332	56 917
TYSK	4	73 274
TIL SAMAN	1541	250 298

Kartlegginga viser at instituttet kan spara inn om lag 250 000 kroner årleg på ein overgang frå to sensorar til ein. Her er det altså snakk om å spara pengar gjennom å kutta ut den *eksterne* sensoren. Det vil vera ei relativt stor innsparing på driftsbudsjettet vårt. Samstundes vil utbyttet vera langt større av å kutta ut ein av dei *interne* sensorane på eksamenar der vi brukar to interne sensorar. Som tabellen viser, vil vi her kunna spara inn 1541 timar. Det svarar til undervisningsdelen i to heile stillingar. Innsparingane gjennom reduksjon i intern sensorbruk vil derfor kunna frigjera ressursar til andre former for undervisning. Særleg på fag som fransk, japansk og spansk vil faget bli tilført verdifulle timar til andre undervisningsoppgåver. Litt av denne timeressursen vil sannsynlegvis gå med til ei «sikringsordningar» knytt til ei omlegging til berre ein sensor, men det vil i så fall berre gjelda ein mindre del av timeane.

Instituttet har stilt støtte til **bokpresentasjonar**, vanlegvis inntil 5000 kroner per presentasjon. Normalt er det ikkje snakk om meir enn ein eller kanskje to slike arrangement årleg.

Årskontingenten vår til den nasjonale **TBLR-forskaraskulen** er på 35 000 kroner. Melder vi oss ut herifrå, vil det òg påverka tilbodet til stipendiatane våre på litteraturdisiplinen.

Ei halvert **støtte til sommar- og juleavslutning**, vil summera seg opp til minst 25 000 kroner, sannsynlegvis meir. Eit endå kraftigare kutt her, vil vera å fjerna all instituttstøtte til slike samlingar.

Heilt sidan samanslåinga av institutta i 2007, har det vore sett av ein eigen pott med driftsmidlar til instituttleiar. Summen på 150 000 har ved IF vore vidarefordelt med 20 000 til undervisningskoordinator, 20 000 til forskingskoordinator og resten til instituttleiar. I framlegget over er det lagt inn ei halvering av desse midlane. Endå meir drastiske kutt kan òg tenkjast.

IF set ikkje av mykje pengar til inviterte **gjesteforelesarar**. Summen er ytterlegare redusert i framlegget til budsjett for neste år. Gjesteforelesarar må i så fall hentast inn v.h.a. prosjektmidlar, støtte frå Bergen universitetsfond el.a.

Summen som er sett av til **forskningsstøtte ved IF** i 2025, dvs. 300 000 kroner, er allereie redusert samanlikna med tidlegare. I framlegget over for 2026 er heile summen kutta ut. Dermed må dei vitskapleg tilsette basera seg på finansiering frå Meltzer, Universitetsfondet mm, og dessutan på eigne prosjektmidlar, for dei som har dette. Denne innsparinga vil slå negativt ut ikkje minst for dei som treng støtte til å delta på forskingskonferansar.

Vitskapleg tilsette disponerer i dag 3000 kroner året i **individuelle driftsmidlar** til bokkjøp o.a. Summen er halvert i framlegget over.

Summen til **administrativ kompetanseutvikling** går til kurs, samlingar og konferansar for tilsette i administrasjonen. Forbruket i år er relativt høgt på denne posten.

Oppsummering

Instituttet reknar med å måtta gjera kraftige innsparingar i driftsbudsjettet dei to neste åra, og instituttrådet blir invitert til å drøfta dei konkrete framlegga til innsparingar som er skisserte over. Innsparingane summerer seg til rundt 750 000 kroner i 2026, eventuelt til rundt 1 million dersom toarstillinga på engelsk blir dekkja av fakultetet. Den reelle innsparinga blir likevel gjerne litt lågare enn dette sidan avsetningane på enkelte av budsjettpostane heller ikkje i dag blir nytta fullt ut.

Det eksakte sparebehovet veit vi meir om etter at fakultetsstyret har gjort budsjettvedtaket sitt 9. desember. Instituttrådet skal vedta budsjett for 2026 på møtet i januar.

Det bør leggjast til at visse utgifter på driftsbudsjettet ikkje er inkluderte i drøftinga over. Grunnen er stort sett at vi ikkje meiner vi *kan* kutta ut desse utlegga. Dette gjeld m.a. grunnleggjande hms-tiltak, innkjøp av datautstyr, innkjøp av rekvisita, utgifter knytt til meisterklassar og til disputasar – for å nemna nokre slike utgiftspostar.